

TEDNIK

Štev. 4

Trbovlje, 21. januarja 1956

Leto IX.

Ob zaključku občinskih konferenc ZKS zasavskega okraja

Komunisti morajo biti nosilci socialistične misli

NEKAJ UGOTOVITEV O DELU KOMUNISTOV V MINULEM LETU — TEŽAVE V DELU SO NASTALE POVSOD TAM, KJER SO SE PREVEČ UKVARJALI Z DROBNIMI PROBLEMI — VRSTA SLABOSTI IZVIRA TUDI ZARADI POMANJKANJA POLITIČNE-IDEOLOŠKE RAZGLEDANOSTI — OBČINSKE KONFERENCE SO JASNO IN NEDVOUMNO POUČILE BODOČE DELO KOMUNISTOV — PRVO BO: NENEHNA IN VZTRAJNA POMOČ ORGANOM DELAVSKEGA IN DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA IN POGLOBLJENO IZOBRAŽEVANJE

Pred štirinajstimi dnevi so bile zaključene občinske konference Zveze komunistov zasavskega okraja. V razdobju dveh mesecev se je izvršilo osem nad vse pomembnih konferenc, na katerih so komunisti zlasti letos zelo objektivno in kritično pregledali malone vso svojo dejavnost in sprejeli vrsto važnih in pomembnih zaključkov in nalog za bodoče delo.

Tu, na tem mestu je treba poudariti, da so se vseh osmih konferenc udeležili vodilni tovariši Okrajnega komiteja ZKS in predstavniki organov oblasti, ki so s svojimi bogatimi mislimi dopolnili delo konferenc in jasno zadržali delo komunistov na vseh področjih družbenega življenja v bodočem letu.

Pri pregledovanju dosedanjih uspehov in pomanjklivosti organizacij Zveze komunistov posameznih občin moramo skoraj nujno upoštevati tudi nekatere objektivne pogoje, v katerih delajo posamezne organizacije in celo posamezni komunisti. Razumeti pa moramo, da imamo opravka z industrijskimi in kmetijskimi predeli in da je delo v prvih precej lažje kot drugih.

Ce postavimo, da je vloga Zveze komunistov oziroma vloga komunistov danes, in da bo ostala tudi v bodoče odločilnega pomena za nadaljnji napredek naše dežele, potem moramo ob zaključku vseh občinskih kon-

ferenc našega okraja, kljub temu, da smo o vsaki posamezni že pisali, ponovno povedati še nekaj mnenj in ugotovitev.

Prva ugotovitev bi bila, da ne gre manjšati pomena vloge posameznih organizacij v občinah okraja. Vse so se trudile, da bi nenehno uveljavljale svoj vpliv na množice in tem množicam pojasnjevale naše trenutne aktualnosti in vse probleme, ki stoje danes pred nami. Na splošno so želi komunisti v tiem delu, v katerega so se zagrizli vztrajno in odločno, popoln uspeh. Ni moč preštetih vseh stoterih akcij, ki so jih komunisti stoddotno izvedli in ob tem spoznavali, da je v enovitosti, v slogi, v spoznavanju določenega problema vsa skrivnost uspehov. Kajpak, da ni šlo tudi brez nekaterih manjših spodrsilajev. Tu pa tam je bilo čutili, da so se komunisti zapirali v svoj ozek okvir in pozabili, da pripadajo oziroma da so neločljivo povezani z vso skupnostjo. Od tod so nujno morale vznikniti težave, ki so se vrhu tega še množile, tako da se jih je nakopičilo toliko, da jih ni bilo moč pravčasno odstraniti. Dobro je bilo le, da je bilo takih primerov malo in da so tovariši komunisti sami spoznali, da jim takšno delo ne bo prineslo uspehov.

Na malone vseh konferencah je bilo tudi ugotovljeno, da iz-

vira znaten del slabosti in težav zaradi pomanjkanja politično-ideološke izobrazbe. V podkrepitve tega so tovariši sekretarji v svojih poročilih navedli nekaj števil. Komunisti se niso dovolj udeleževali raznih seminarjev, tečajev, predavanj, premalo so zasledovali naš dnevni tisk in druge publikacije. Jasno je, da zategadelj niso mogli zastopovati raznih sprememb našega družbenega življenja.

Te in podobne ugotovitve so zelo važne in jih ne gre puščati v nemar. Toliko govorimo danes o izobraževanju kot nikdar prej. Jasno je, da za komuniste je tedaj ne bo zaprek, če bo temeljito podkovan o vseh problemih in bo dobro seznanjen z našim celokupnim dogajanjem.

Se bolj važno je to, da so vse občinske konference jasno, nedvoumno, dejali bi celo lahko povsem natanko nakazale najvažnejše naloge komunistov v tekočem letu. Najpoglavitejšo dolžnost morajo komunisti razviti v organih delavskega in družbenega samoupravljanja. Na tem področju ne smejo zamuditi nobene prilike, kajti od dobrega in plodnega dela teh organov zavisi naš celoten razvoj. Bolj ko se bodo komunisti zavzeli za to delo, manj bo slabosti, spodrsilajev in napak. Torej: naloge komunistov niso

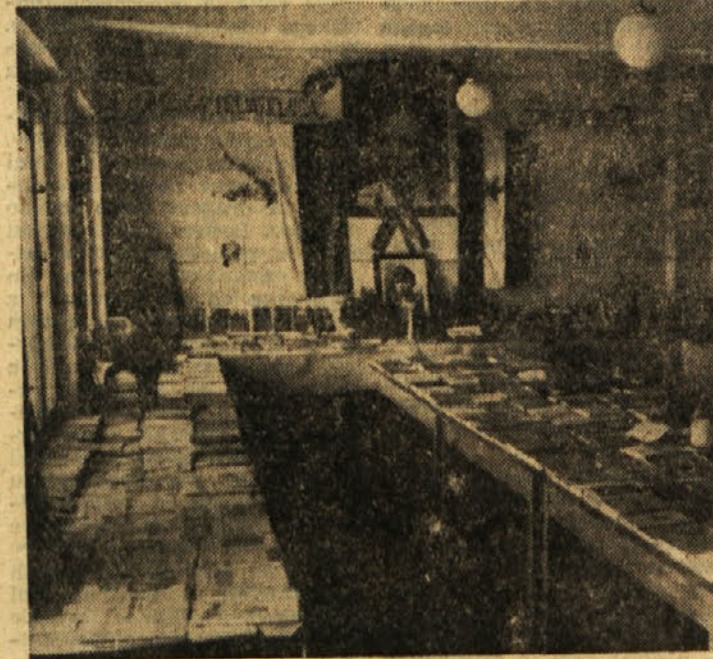
Ljudsko sodišče odgovarjati za svoje zločine. Čeprav je minilo od pohoda Orjune v Trbovlje že 32 let, so nam zverinstva njegovih pajdašev še dobro pred očmi... »so odločno poudarili rudarji.

Sklenili so, da pošljejo Glavnemu odboru ZB NOV LRS v Ljubljani v zvezi s to novico protestno resolucijo.

Občni zbor „Svoboda“ Center v Trbovljah

V sredo zvečer je imelo eno najmočnejših kulturnih društev v revirju — DPD Svoboda-Center — redni letni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan, zborovalce pa so prišli pozdraviti tudi zastopniki drugih kulturnih društev.

Izbrano poročilo o delu dru-

Na Kleku so zelo okusno uredili razstavo tiska

„Svoboda“ li Trbovlje

Prilaga v četrtek, 26. januarja, ob 19,30 zvečer v Domu „Svobode“ Trbovlje II, svoj

I. PROSVETNI VEČER

s sodelovanjem vseh odsekov »Svobode«

- 1) Godba na pihala;
- 2) O pomenu prosvetnih večerov;
- 3) Pevski zbor »Svobode« zapoje tri pesmi;
- 4) Enoidejanka iz današnjega življenja (nastop dramske skupine)
- 5) Nastop tamburaške sekcije;
- 6) Recitacija;
- 7) Godba na pihala (tri skladbe);
- 8) Malo za smeh, malo za res; 9) Kratak film;
- 10) Godba — koračnica.

Vstopnina za prvi prosvetni večer je le 10 dinarjev.

Vljudo vabi odbor »Svobode«, Trbovlje II.

7 DNI PO SVETU

V našem vsakotredenskem zunanje-političnem pregledu ne bi mogli mimo

obsodbe izraelskega napada

Sirije, ki je bil izvršen lanskega 11. decembra. Varnostni svet, ki je v teh dneh razpravljal o tem napadu namreč ni mogel drugega, kot takšno postopanje izraelske vlade strogo in enoglasno obsoditi. To je prišlo do izraza v dveh resolucijah, v zahodni in sovjetski, ki pa sta si skoraj popolnoma podobni. Vsekakor je s tem v zvezi potrebno ugotoviti, da je Izrael, ko je pripravil svoj napad na sosedno deželo, račun na drugačen odziv v Varnostnem svetu verjetno v prepričanju, da se bo del članov Varnostnega sveta zaradi blo-

na njegovo stališče. Toda to se ni zgodilo. Napad je bil obsodjen in s tem kršitelji načel Ustanovne listine Organizacije združenih narodov. Vsekakor ta napad Izraelu v mednarodnih odnosih ne bo v korist.

Več prahu, kakor to, pa je v zadnjih dneh dvignila v svetu izjava ameriškega zunanjega ministra

Dulles, nekemu ameriškemu časopisu, v kateri je rekel, da je »spretnost ameriške diplomacije v tem, da gre do roba vojne, vendar ne zaide vanjo in ki so jo sprejeli z odporom povsod, z najostrejšim pa menda njegovi strankarski nasprotniki — demokrati. Seveda so izjavo obsodili tudi v vrstah republikanske stranke, posebno (Nadaljevanje na 8. strani)

Ob velikem dogodku v trboveljski Elektrarni Po trdem delu — popolna zmaga

TE DNI JE DELOVNI KOLEKTIV TRBOVELJSKE ELEKTRARNE ZAKLJUČIL SVOJE NAJVEČJE POVOJNO DELO

Ko smo približno pred tremi meseci poročali o 40-letnici trboveljske Elektrarne, o delu tega žilavega delovnega kolektiva, smo med drugim zapisali tudi tole:

»Letos stoji kolektiv še pred veliko nalogo: postaviti mora veliki kotel za 120 t/h. Vzporodno z vgraditvijo kotla se montira tudi nova turbina. Da se omogočijo ta velika dela, so bila predhodno potrebna še druga odgovorna dela: v kotlarni je bilo treba dvigniti streho v težji 400 ton(1) za 8,5 metra. Tudi ta skrajno tvegan poskus se je posrečil v celoti. Ta izredno nevarna gradbena dela — edinstvena na Balkanu — je izvršilo ob pomoči kolektiva Gradbeno podjetje Beton iz Celja, tehnični študij in projekt za to delo pa je napravil Projektantski biro iz Ljubljane, dvig strehe nad kotlarno pa mostovna ekipa Jugoslovanskih železnic iz Ljubljane.

V teh res skopih besedah smo torej opisali eno največjih nalog delovnega kolektiva trboveljske Elektrarne.

In danes? Da, danes, po pičlih mesecih je celotno delo izvršeno. Pred nekaj dnevi so zakurili parni kotel, čez nekaj dni pa bodo dali v pogon novo turbino, ki bo dajala več toka našim zasavskim proizvodnim podjetjem in še mnogim drugim potrošnikom v Sloveniji. To ogromno —

delo je delovni kolektiv ob pomoči že zgoraj omenjenih podjetij in še drugih opravil v tako pičlem času, da je ugotovitev direktorja in glavnega inženirja, ki menita, da bi za to delo v sleherni drugi evropski državi potrebovali sorazmerno mnogo več časa.

In še to: če bi avstrijsko podjetje »Pauker« poslalo vse potrebne dele v dogovorjenem ča-

su, bi bilo celotno delo izvršeno še mnogo prej.

Težko je povedati, kako važna je ta velika delovna zmaga trboveljske Elektrarne. In še manj je mogoče povedati, kako so se vsi od prvega do zadnjega teža-ka prizadevali opraviti zaupanje, ki jim ga je delo vodstvo podjetja. Vedeli so, da nam hudo manjka električne energije. (Nadaljevanje na 2. strani)

Družbeno upravljanje — velika skrb obeh organizacij

S ŠIRŠE SEJE OKRAJNEGA KOMITEJA ZK IN SZDL V TRBOVLJAH

dejali bi lahko — edinstveno Na širši seji okrajnega komiteja ZK in SZDL okraja Trbovlje, ki so jo sklicali v petek, 13. januarja, v Domu SZDL v Trbovljah, so predvsem razpravljali o vprašanju družbenega upravljanja po referatu tov. Mihe Marinka na zasedanju Glavnega odbora SZDL Slovenije s konkretnimi prikazi razvoja družbenega upravljanja pri nas.

Po obširnem poročilu, ki ga je podal član sekretariata tov. Stane Brečko, je sledila široka razprava, v katero je posegel med drugim tudi sekretar OK ZKS Trbovlje, tov. Viktor Kovač. Ta je poudaril, da se je družbeno upravljanje v večjih podjetjih okraja prav dobro razvilo, ne more pa tega trditi za manjša podjetja. V delavskih svetih podjetij se pojavljajo nadalje še vedno razne slabosti, tako n. pr. da kolektivom ne poročajo o sklepih delavskega sveta, pač pa da ostanejo ti sklepi po navadi samo med člani delavskih svetov. Na zasedanjih delavskih svetov se prav

tako še vedno vse preveč obravnavajo razna drobna vprašanja, ki se lahko rešijo drugače, ne pa na teh zasedanjih. Vse premalo zanimanja je bilo v naših podjetjih za vprašanje kadrovske politike in zaposlitev novih delovnih moči. Tako se je zgodil značilen primer na rudniku Trbovlje-Hrastnik — o katerem smo že poročali — kjer se je neki delavec sam udaril s klavirnom po roki samo zato, da je lahko ostal doma in izkoristil naše socialno zavarovanje. Spet drug primer se je zgodil zaradi premajhne budnosti na rudniku v Krmelju, kjer je neki kmet dal polovico svojega posestva v najem blapcu — sam pa se je zaposlil pri rudniku, da je na ta način prišel do uživanja vseh ugodnosti, ki jih imajo ostali profesionalni delavci. — Na konferenci je bila med drugim izrečena tudi kritika vprašanja kaznovanja tistih, ki namerno delajo škodo v naših podjetjih in ovirajo reden potek proizvodnega procesa. Tak primer se je zgodil v trboveljski cementarni. Tu je neki delavec — strugar stresel železne opiske in ležaj, pred sodiščem pa je bil ta delavec oproščen, češ da je to napravil po pomoči, čeprav je povzročil podjetju veliko škodo. Kar se tega tiče — tako je bilo poudarjeno na konferenci —, grešimo mnogokrat. Tako se zgodi, da pogostokrat kako majhno, nebitveno stvar napihnemo, velikih napak pa ne vidimo, ali pa jih celo nočemo videti.

Na konferenci so razpravljali tudi o našem plačnem sistemu. Tudi v plačnem sistemu se dogajajo nepravilnosti. Tako so n. pr. v kakšnem podjetju za neko delo določene plače. Zgodi se pa, da sta pri tem delu lahko dva pridna delavca, tretji pa je lenuh in vendar dobe za to delo potem vsi trije enako plačo. Na konferenci so poudarili, da to ni pravilno. Na vsak način mora dobiti pridni delavec večjo plačo kot pa leni, to še tembolj, ker se ob takem načinu plačevanja dela izpostavlja veliki nevarnosti, da len delavec demoralizira marljivega delavca. Samo s pravilnim plače-

(Nadaljevanje na 2. strani)

O delu delovnega kolektiva Proizvodnje gradbenega materiala v Zagorju

34.800 ton apna

SO DALI LANI ZAGORSKI APNARJI ZA POTREBE NAŠE GRADBENE INDUSTRIJE — DNEVNO ZAPUSTI ZAGORSKO ŽELEZNIŠKO POSTAJO 9 DO 10 VAGONOV DOBREGA APNA — GRADNJA NOVE PEČI — BREZ TEŽAV NE GRE NIKJER — PRODUKTIVNOST DELA SE JE DVIGNILA — NAJBOLJŠA SINDIKALNA PODRUŽNICA JE NA PODROČJU ZAGORJA — TUDI CEMENTNINARSKI IZDELKI SI UTIRAJO POT V SVET

Ni še dolgo tega ko je »Rigel« — obsežen skalnat hrib — docela zastiral pogled proti Savi. Danes pa ta hrib kar vidno izginja: še nekaj tednov, mogoče mesecev, in zagorski apnarji bodo mimoidočim povsem odprli pogled proti železniški postaji.

Stop, tovariši!

Mlad fant — zunanost ga izdaja za apnarja — zavijti rdeče pleskan loparček. »Stop, tovariši! Streljali bodo!« Pred loparčkom se ustavljajo kamioni, kolesarji, vozniki in pešci. Vsi upremo oči v kamnolom, od koder bo vsak hip zagrmelo, In res! Deset močnih detonacij pretrese ozračje; po zraku lete precej debeli kosi kamena da-

v Jugoslaviji. Letos bi lahko sklenili dvakrat toliko pogodb, če bi seveda imeli toliko apna.

Gradnja nove peči

Prav zato, da bi lahko ustregli številnim kupcem, so lani začeli graditi šesto peč. Le-to gradijo sami. Imela bo nekoliko boljše ognjišče, ker hočejo kakovitejše apna izboljšati. Prav tako nadaljujejo z remontnimi deli na ostalih pešeh, s čimer bodo zboljšali in dosegli večjo proizvodnjo apna.

Brez težav ne gre nikjer

Kajpak ima delovni kolektiv sem in tja tudi težave. Zastarele naprave v kamnolomu in druge težave povzročajo kdaj

pa se pripravljajo na proizvodnjo montažnih oblog za stanovanjske hiše. Stojke bo kolektiv kmalu začel pošiljati rudnikom v Hrvaško in Bosno.

To je, v sklopih besedah povedano, delo delovnega kolektiva Proizvodnje gradbenega materiala v Zagorju. Tudi letos si bo prizadeval dati čim več kakovitejšega apna in cementnih izdelkov.

Milan Vidic

Krajevni odbori v občini Viden-Krško so pričeli z delom

Na pobudo LO občine Viden-Krško so krajevni odbori začeli z delom. Na svojem prvem sestanku so se člani seznanili z vlogo in delom krajevnih odborov v novi komunalni ureditvi, nato pa so razpravljali o problemih svojega področja.

Terjatve dolgov, ki jih imajo kmetje še iz leta 1955, ko je bilo treba obnovljati gospodarstva na našem podeželju, so se sedaj nekoliko poostrele. Zato se krajevni odbori zanimajo, kako urediti vprašanje odplačila dolgov tistim dolžnikom, ki so gospodarstva šibki in plačila ne morejo. Rešitev tega vprašanja je še posebno težavna zaradi tega, ker so obnovitvene zadruge slabo gospodarile in v mnogih primerih denarne kredite in materialna sredstva, ki so bila dana v pomoč za obnovo, pristransko razdeljevale. Pojavljajo se namreč primeri, da se dolgov ne terjajo od vseh koristnikov, ali pa se terjajo od njih večji zneski, kot so jih dobili. Da se odpravijo te nepravilnosti, bodo krajevni odbori in organizacije SZDL preiskale vse te primere in nato izrekle svoje mnenje, kako naj se ti dolгови izterjajo in v katerih primerih delno tudi črtajo.

Nekateri prosilci so prejeli pomoč za obnovo iz raznih virov, saj so takrat delile kredite razne družbene organizacije in organi ljudske oblasti. Zal pa vlada jasnost v tem pogledu le v tistih primerih, kjer je bila pomoč nakazana po banki. Tre-

Na seji so razpravljali o organizacijskih vprašanjih, družbenem upravljanju, splošnem izobraževanju in raznih tečajih ter o razširitvi mreže poverjenikov Prešernove družbe.

Kakor vse druge organizacije in društva, tako dajejo tudi organizacije SZDL vsako leto obračun svojega dela. Da se te organizacije na to pripravijo, je bila sklicana širša seja občinskega odbora SZDL v Trbovljah. Na njej so razpravljali o

NA SEJI SO RAZPRAVLJALI ORGANIZACIJSKIH VPRAŠANJH O DRUŽBENEM UPRAVLJANJU, SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU IN RAZNIH TEČAJIH TER O RAZŠIRITVI MREŽE POVERJENIKOV PREŠERNOVE DRUŽBE

vseh vprašanj. Akoravno letošnje leto niso predvidene volitve v odbore organizacij SZDL, bo vendar treba opraviti dopolnilne volitve v nekatere odbore. Dopolnilne volitve so že izvedli na Kleku, kjer so izmenjali nekaj neaktivnih odbornikov, nadalje se pripravljajo na dopolnilne volitve tudi v drugih odborih. Na zborih SZDL, kjer bodo izvedli dopolnilne volitve, bodo dosedanja odbori polagali čisto obračun dela za preteklo leto. Vsi zbori organizacij SZDL na področju mestne občine Trbovlje bodo opravili do konca meseca februarja. — Ko so na seji obravnavali delo posameznih odborov, so prišli do zaključka, da bo treba temeljito spremeniti odbor v organizaciji Trbovlje-Center. V tem odboru se namreč opaža premajhna politična zavesa, kar ni ostalo brez vpliva na delo odbora, dasiravno Trbovlje-Center razpolaga z dovolj močnimi kadri, ki bi lahko pomagali temu odboru. Tudi po drugih odborih drži, da so člani ZK vse premalo sodelovali in pomagali Socialistični zvezi.

Družbeno upravljanje — važna naloga članov SZDL

Vse bolj in bolj se uveljavlja in prihaja do izraza družbeno upravljanje, o čemer je govoril predsednik SZDL mestne občine Trbovlje, ko je poročal o referatih zadnjega zasedanja plenuma SZDL Slovenije. Ko je podrobneje razčlenil družbeno upravljanje v Trbovljah, je poudaril, da je v kraju potrebno med posameznimi podjetji več sodelovanja. Tako bi lahko sodelovali tudi podjetji »Mehanična« in »Elektro-Standard«. Ko je predsednik obravnaval našo novo investicijsko politiko, je opozoril na družbene organizacije, ki niso odvajale davka, na drugi strani pa so prošle za subvencije. Neizpolnitost je, da bi morali politični aktivci po družbenih organizacijah voditi o takih vprašanjih več računa. Med najvažnejše naloge, ki jih bo treba rešiti, sodi po mnenju predsednika SZDL občine Trbovlje, Borštnarja vloga potrošniških svetov, ki jo morajo

odigrati ti sveti za boljše poslovanje naših trgovskih poslovalnic. V Trbovljah potrošniški sveti še ne delujejo, kakor bi bilo to potrebno. Prav zaradi tega je bil stavljen predlog, da se v centru mesta zaradi neaktivnosti izmenjajo člani potrošniških svetov. Sprejeli so nadaljevalni predlog, da se za vsako trgovsko poslovalnico določi predsednik potrošniškega sveta.

S splošnim izobraževanjem so začeli

V Trbovljah so sicer že izdelali načrt za pričetek s splošnim izobraževanjem, vendar z delom še niso povsod začeli. V rajonu Trbovlje II in Zasavju so s predavanji pričeli, ostali rajoni pa še čakajo. Dosti bolj aktivni so v tem pogledu na vasi. Tako so imeli na Kleku in v Čeah že kmetijska predavanja. Začeli so nadalje z raznimi tečaji. Na Dobovcu so že zaključili gospodinski tečaj, ki ga je vodila tov. Pavla Urbas iz Trbovelj. S podobnimi tečaji bodo pričeli v februarju v rajonu Zasavje in v Trbovljah II. V Gabrskem pa so priredili gospodinski tečaj, ki ga je organizirala KZ Trbovlje. Tudi na Kleku je v načrtu tak tečaj. Kakor lanske leto, tako bodo tudi letos vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu v Trbovljah debatni večeri. Ti debatni večeri bodo tudi v bodoče v Domu SZDL Trbovlje. Na prvem teh večerov bo predaval odgovorni urednik »Ljudske pravice« tov. Ivan Sinkovec in sicer o temi »Romonija danes in jutri«.

Izobraževalni načrt pa bosta prav tako pripravila rajon Dobrna in Trbovlje-Center. Pričeli bodo s predavanji, na katerih se bodo člani SZDL seznanili z raznimi važnimi problemi doma in v svetu.

Delovni načrt za leto 1956 in poverjeniki Prešernove družbe

Še ta mesec bodo posamezni rajonski in vaški odbori pripravili delovne načrte za letošnje leto. V teh načrtih bo opredeljeno delo rajonov in delo odborov SZDL. Sprito okolišnice, da je mreža poverjenikov Prešernove družbe v Trbovljah še zelo pomanjkljiva, je bil storjen sklep, da se ta mreža razširi in da se povsod postavi poverjeniki Prešernove družbe. Sklenili so tudi, da bodo število naročnikov na Prešernove knjige povečali za 100%.

ALI JE TRGOVSKA MREŽA V NAŠEM OKRAJU ZADOSTI RAZŠIRJENA?

Analiza, ki jo je izdelala Trgovinska zbornica našega okraja o trgovski mreži, je zelo zanimiva. Podatki, koliko prebivalcev odpade na eno prodajalno, kažejo namreč, da trgovska mreža v našem okraju še vedno ni dovolj razširjena. V okraju je 80 trgovskih organizacij z 211 poslovalnicami, ki so v prvem polletju imele 2 milijard 295 milijonov 530 tisoč dinarjev prometa. Na eno trgovsko poslovalnico odpade 547 prebivalcev, medtem ko znaša slovensko povprečje 348, jugoslovansko pa 490 prebivalcev na eno prodajalno. Naš okraj je torej med zadnjimi, kar se tiče razširjenosti trgovske mreže. Treba bo torej resno razmišljati o odpiranju novih prodajal.

ZAKAJ SO TRGOVINE ODPRETE TUDI V NEDELJO?

V Sentjanžu, Trzinu, Podkumu in drugje so trgovine odprte tudi ob nedeljah. To opravičujejo s tem, češ da je v trgovini zaposlen samo en človek, ki mora biti en dan v tednu prost, da gre lahko nakupovat blago in podobno. Drugod spet opravičujejo odpiranje trgovin ob nedeljah z večjim prometom. To pa je samo ena stran medalje: slišati je namreč, da se tudi duhovniki radi pohvalijo nad večjim prometom v »hišah božjih... Res ne vem, kdo ima od tega večje koristi? Javno je pri celi stvari samo eno: trgovski uslužbenci se morajo boriti proti odpiranju trgovin ob nedeljah. Šest dni v tednu je menda dovolj, da si potrošniki lahko preskrbijo vse, kar potrebujejo za življenje. Nedelja pa naj bo dela prost dan tudi za trgovske uslužbence, kakor je za ostale državljane.

-nc-

Z občnega zbora rudarjev v Zagorju

Vsi so člani sindikata

V rudniku Zagorje je zaposlenih skupno 2344 delavcev in uslužbencev, od katerih je 2256 včlanjenih v sindikalnih podružnicah — Samo podružnica kotredelškega obrata je sprejela lani 81 novih članov — Na strojnem, kisoškem in podstranskem obratu pa so organizirani vsi delavci — Lani je imel rudniški odbor skupno 14 odborovih sej, katere so bile prvenstveno posvečene članstvu — Lani so za rudarje organizirali 23 izletov in poslali 297 rudarjev na letni oddih — Lepi proizvodni uspehi in pomembne delovne zmage — Preuredili so javališče v Potoški vasi, uredili poskovno napravo v Borovniku in drugo — Delavski svet ni v celoti izpolnil svoje naloge — Lani je bilo 489 nezdod.

Letošnja skupščina rudniškega odbora sindikata rudarjev je bila zelo plodna, saj so rudarji razpravljali o mnogih prelopih problemih, ki so se pojavljali skozi vse leto.

Značilen primer, kakšne uspehe je mogoče doseči v podjetju z dobrim upravljanjem in sodelovanjem članov delavskega sveta, se je zgodil v hrastniški steklarni. Leta 1953 uprava podjetja ni prodrla z novim načinom nagrajevanja za delo. Delavski svet je ovrgetel sklep upravnega odbora in ni podpril prizadevanj uprave. Lanske leto, ko so se o vprašanju temeljito pogovorili, pa se je pokazal uspeh pravičnega nagrajevanja: kolektiv je izdelal lanske leto 600 ton več stekla kot prejšnje leto!

Še dosti drugih koristnih predlogov smo slišali na tem posvetovalnem in se seznanili z raznimi slabostmi v naših podjetjih. Prav dober je bil predlog tov. Zuleta, naj se skličejo v okrajnem merilu ali pa v merilu občin konference delavskih svetov, ki bodo hkrati priprava za kongres delavskih svetov. Delavski svet v okraju oziroma na področju občin naj ustanove nekakšno koordinacijsko telo za medsebojno povezavo ter izmenjavo nasvetov dela in izkušenj.

Na zaključku tega plodnega posvetovalnega so sklenili, da bodo o vprašanju družbenega upravljanja sledile še podrobne razprave po občinah in tudi v vseh naših delovnih kolektivih, tako da se bo vsak član kolektiva seznanil z vsebino vprašanja o delavskem in družbenem upravljanju.

-ar-

In cementninarski obrat?

V sklopu podjetja deluje tudi cementninarski obrat. Lani se je iz središča Zagorja moral preseliti v Kisovec, kjer si je uredil majhno delavnico. Razen že daleč naokrog poznanih betonskih cev izdeluje sedaj tudi železo-betonske stojke in oblikovnike za jamske šahte. Zda-

Družbeno upravljanje — velika skrb obeh organizacij

(Nadaljevanje s 1. strani) vanjem bomo dvignili storilnost in produktivno, kar je cilj našega novega gospodarskega sistema.

Ob pregledu poslovanja naših delavskih svetov je bilo mogoče opaziti tudi to, da se delavci prav dobro zavedajo svojih pravic, ne zavedajo se pa vedno svojih dolžnosti.

Vsak dan 150 ton apna

Kdor pogleda nalepnice, s katerimi opremljajo zagorski železniški uslužbenci vsak poln vagon apna, lahko opazi, da gre zagorsko apno po vsej Jugoslaviji. Zlasti veliko vagonov gre v južne kraje, Srbijo, Bosno in celo Makedonijo. S prvovrstnim apnom zalagajo kemično industrijo, s apnenim prahom pa celo podjetje »Jugovinil« v Splitu.

Vsak dan zapusti zagorsko postajo po devet do deset voz apna. Lani so izdelali 34.800 ton apna, s čimer so se uvrstili med največja tovrstna podjetja

Po trdem delu — popolna zmaga

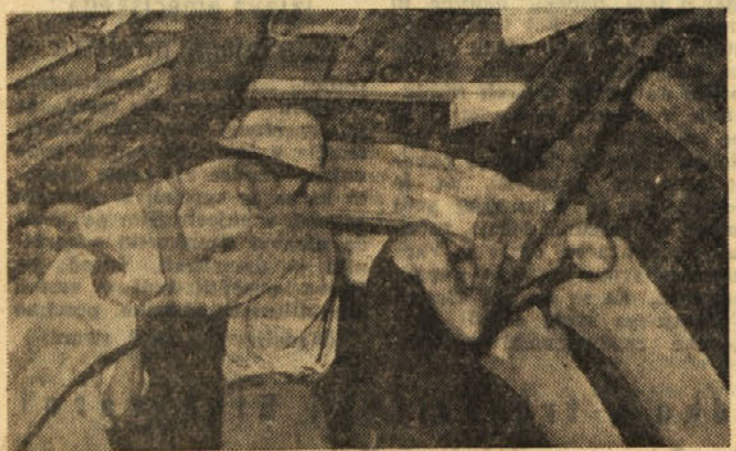
Nadaljevanje s 1. strani Vedeli so, da je od njihovega vztrajnega dela odvisna povečana dobava toka. In s to zavestjo so premagovali silne zapreke. Vodstvo podjetja oziroma tehnično osebje ni poznalo počitka. Pravzaprav so to le štirje tovariši, ki so bili neutrudni, ki niso poznali počitka, bili so povsod zraven, dajali napotila, nasvete in vse, kar je bilo potrebno pri tako važnem delu.

Kajpak ne gre pozabiti, da so se tudi ostala podjetja, ki so pomagala pri gradnji oziroma postavitvi obeh objektov, zelo izkazala. Precejšnjo zahvalo dolguje delovni kolektiv mariborski »Metalni«, »Hidromontaži«, mostovni delavnici iz Ljubljane, »Betonu« in drugim. Vsa ta podjetja so si prizadevala, da bi svoje delo opravila v predpisnem času.

Ko pišemo ta sestavek, parni kotel že daje prvo paro. In verjetno je graditeljem toplo pri srcu, saj vidijo, da je njihovo naporno delo obrodilo bogat uspeh. Dne 23. januarja bodo dali v tek še turbino. In od tega dne se bo za precej dvignila proizvodnja električnega toka. Tudi ob tej priložnosti bodo vsi delavci Elektrarne spoznali, da njihovo delo ni bilo zaman in da so se vsi delovni napor bogato poplačali.

Jasno pa je, da ima Elektrarna tudi kopico malnih in večjih težav. Zlasti s preskrbo premoga. Toda o teh precej perečih problemih pa prihodnjič. Tokrat izražamo kolektivno trboveljske Elektrarne vse priznanje za njegovo naravnost in gigantsko delo. In želimo, da bi vestno ravnali z novimi pridobitvami v korist naše skupnosti.

Milan V.

Črnaško oporje — izdelek tega obrata

Gradnja nove osnovne šole v Zagorju je nujno potrebna

Ko v začetku novega leta delamo nove načrte raznih nujnih gradenj, ne smemo pozabiti, da je poslopje osnovne šole v Zagorju že davno doslužilo svojemu namenu in je njegova življenjska doba že potekla.

Leta 1924 je tedanji občinski odbor sklenil graditi novo šolsko poslopje, kupil stavebni prostor in oskrbel potrebne načrte, ki jih je napravil univ. prof. dr. Kasal iz Ljubljane. Ti načrti so še danes v arhivu osnovne šole, ki pa današnjim prilikam, razumljivo, ne ustrezajo več. Do gradnje pa takrat ni prišlo, ker je temu nasprotoval tedanja rudniška uprava. Rudnik je bil največji davkoplačevalec in je imel absoluten vpliv na krajevno gospodarstvo. Kapitalističnemu režimu je bil malo mar napredek kulture in prosvete ter razvoj šolstva, saj je bilo izkoriščanje delovnega človeka tem lažje, čim manjša je bila njegova izobrazba. Rudnik je paraliziral sklep takratnega občinskega odbora s tem, da je izposloval gradnjo vodovoda v Zagorju, ki je bil tudi potreben, od katerega pa bo imel več koristi, kot pa od nove šole. Vedel je, če bi privolil v gradnjo šole, bi bila naslednje leto nujno potrebna gradnja vodovoda. Tako se je gradnja nove šole odložila in še danes ni rešena.

Po osvoboditvi bi bilo to vprašanje spet aktualno, a reorganizacija našega obveznega šolstva je vprašanje nekoliko odložila. Iz prejšnje sedemdesetletnice smo leta 1948 dobili le štirirazrednico s potrebnimi paralelkami. Vsi učenci so po dovršenem četrtem razredu osnovne šole začeli prestopati v nižjo gimnazijo, kjer dopolnjujejo svojo šolsko obveznost. Tako se je število učencev osnovne šole v Zagorju znižalo od 500 na 300 in so sedanjí prostori vsaj za nekaj časa delno ustrezali, ker takoj po osvoboditvi v šolskem okolju ni bilo toliko naseljenosti. Mestna občina je imela dovolj razumevanja in je z razpoložljivimi sredstvi poskrbela, da so bili stari, neprimerni in nehygienični prostori vsaj delno primerni. Danes je pa število učencev naraslo na 400 in poleg ostalih neprimernosti tudi po prostoru in po številu učilnic ne zadoščajo več. Učenci obiskujejo pouk dopoldne in popoldne v tesnih in nepravilno razsvetljenih prostorih. V poslopju je nadalje nastanjena tudi vajenška šola v treh učilnicah trikrat tedensko v popoldanskih urah (73 vajencev). Ze drugo leto gostuje v tej stavbi prav tako gospodinjstva šola (23 učenci), za katero se sedaj urejajo novi prostori v nasprotni hiši. Osnovna šola ima 12 oddelkov v sedmih učilnicah. Učenci nimajo prepotrebne tolovadnice, ne prostora za ročna dela, ne pionirske sobe in ne ostalih prostorov, ki jih današnja socialistična šola nujno potrebuje.

Verjetno je, da bomo dobili z reorganizacijo našega šolstva tudi višje razrede osnovne šole, katerih ne bomo mogli nikjer nastaniti, zato nastopa nujen problem gradnje nove osnovne šole v Zagorju.

Delo Gasilskega društva v Vihrah

Spoznali so, da brez SZDL ne bodo uspevali

V Vihrah so ustanovili gasilsko društvo pred osmimi leti. Ker je društvo še mlado, se bori z mnogimi težavami, saj člani nimajo gasilskega doma, niti primerne inventarja. Kljub temu je pripravljenost 34 aktivnih gasilcev velika. Preteklo leto so imeli tri požare. Akoravno so gasilci brez orodja, so en požar vendar zadušili in s tem preprečili veliko škodo. Na pobudo društva so v vasi zgradili vodni bazen.

Gasilska četa vadi le teoretično. Upa pa, da bo v kratkem lahko prešla na praktične vaje, kar ji bo do neke mere omogočilo tudi OGZ. Prav tako upajo gasilci, da bodo prišli do potrebnega gasilskega inventarja, da bodo lahko ob izpolnitvi danih obljub še letos uporabili v to svrhu prihranjenih 60 tisočakov.

Člani društva so imeli pred dnevi svoj prvi praznik: zbrali so se k občnemu zboru, ki se ga je udeležil tudi predsednik OGZ tov. Stane Nuncič.

V Vihrah je 140 volivcev. Sodelovanje gasilcev z ostalimi množičnimi organizacijami pa je bilo slabo, ker v vasi ni drugih organizacij. Prva leta po osvoboditvi so bili vsi člani SZDL. Pozneje pa so voditelji te organizacije odšli v industrijo ali v JLA. Ker je bila tiste čase pomoč okrajnega odbora SZDL slaba, je edina politična organizacija v vasi zamrla.

GASILCI BODO POZIVILI DELO SZDL

Gasilci so na občnem zboru poleg ostalega sklenili, da bodo delo SZDL spet pozivali. Postavili so tričlanski iniciativni odbor, ki bo preskrbel legitimacijo SZDL in sklical množični sestanek, na katerem bodo izvolili v Vihrah vaški odbor Socialistične zveze. Sestanek bo dobro obiskan, saj so gasilci sklenili, da se bodo vsi članili v SZDL. Poleg gasilcev je še mnogo drugih volivcev, ki se zavzemajo za razvoj vasi.

Ker v vasi niso imeli aktivna SZDL, niso imeli predstavnika v krajevnem odboru. Zato bo odbor SZDL, ki se bo formiral

v najbližjem času, predlagal LO občine Videm-Krško in občnemu zboru Socialistične zveze spremembo občinskega statuta tako da se 5-članski krajevni odbor poveča na 7 članov. V Vihrah bodo izvolili 1 do 2 odbornika, ki bosta zastopala vas.

PROBLEMI VASI KAKOR TUDI ZUNANJA IN NOTRANJA POLITIKA SO JIH ZANIMALI

Gasilci so se zanimali tudi za vsake probleme. Spoznali so, da bodo lažje uspešni z elektrifikacijo vasi sedaj, ko so začeli z zaupanjem gledati na Socialistično zvezo, kajti le ta politična organizacija se bo lahko uspešno borila za pridobitve vasi. Govorili so tudi o vaških cestah, ki jih bodo začeli sami popravljati.

Težave imajo v vasi z dostavo pošte, ker prihaja pošta za

Vihre naprej iz Leskovca v Cerklje, od tu pa šele k njim. Izrazil so željo, da bi imeli enako dostavo pošte iz Leskovca kot Mrtvice, ki so v neposredni bližini Viher. Vse to in ostalo kaže, da bo imel novoustanovljeni odbor SZDL pred seboj odgovorne naloge, ki pa jih bo lahko rešil ob podpori vseh članov.

O notranji in zunanji politiki je govoril zbranim gasilcem predsednik OGZ tov. Nuncič in jim obrazložil različne politične in gospodarske probleme.

Gasilci v Vihrah so dosegli dvojen uspeh: dobro so izvedli občni zbor svojega društva, hkrati pa postavili temelje vasi s tem, da so po nekaj letih spet pozivali delo SZDL, ki bo vključila v svoje vrste večino prebivalcev in se tako okreplila, da bo lahko vedno podprla potrebe in težnje vaščanov, kadar se bodo zavzemali za skupne koristi.

V Zagorju so začeli s tečajem

Zadnjič smo pisali, da je v Zagorju začel s delom gospodinjstvi tečaj, ki ga je organizirala kmetijska zadruga s pomočjo množičnih organizacij in drugih organov.

Pred dnevi pa se je v rudarski šoli začel še administrativni tečaj, ki ga obiskuje 26 tečajnic. Tečajniki bodo v treh mesecih — toliko časa bo namreč trajal — dobili osnovno znanje o vodenju administrativnih poslov in drugem pisarniškem delu. Predavajo zagorski učitelji in drugi.

V Čemšeniku in Senožetih pa so pred dnevi začeli z gospodinjstvom in šiviljskimi tečaji. Skup-

no obiskuje oba tečaja 46 tečajnic, večinoma kmečkih deklet.

Nedvomno bodo dekleta na teh tečajih pridobila precej koristnega znanja.

Okrajni odbor Rdečega križa vestno izpolnjuje svoje naloge

V Trbovljah so se zbrali na 2. sejo plenuma člani OO RK in zastopniki vseh osmih občinskih odborov. Predsednik

tov. Vinko Salmič je poročal o štirimesečnem delu novega okrajnega odbora, ki je zajel prejšnjih 37 občin. Izvoljene komisije so svoje naloge izpolnile, posebno za komisije za tečaje ženske mladine na vasi, saj so redki primeri, da ti tečaji ne bi uspevali v splošno zadovoljstvo. Okrajni odbor je na svoji seji meseca novembra obravnaval vse zadnje probleme in dal občinskim odborom

potrebne smernice za nadaljnje delo.

Borba proti alkoholizmu v teh vinorodnih krajih je velikega pomena, posebno na področju bivšega krškega okraja. Pravilno je, da se je tudi oblast zavzela za to vprašanje, in sicer da bi določila del, 2—3% pribitka na pijače služil borbi proti alkoholizmu. Nadalje bo treba po podjetjih ustanoviti aktivne RK, ki bodo skrbeli v svojem področju za razne asanacije, sanitarne naprave, izboljšanje higienskih naprav itd. — prav tako pa bo treba poskrbeti, da preidejo v vodstvo osnovnih in ostalih organizacij mlajši ljudje, saj je samo iz tečajev ženske mladine v Sloveniji izšlo nad 35.000 novega kadra. Potrebna je tudi tesnejša povezava z ostalimi množičnimi organizacijami. Prav tako je mnogo članov RK na raznih vodilnih mestih, ki bi lahko še več storili za izpolnjevanje nalog Rdečega križa.

Tajnik OO RK Trbovlje tovariš Goršek je poudaril, da je povezava s sindikalnim svetom rodila lepe uspehe glede tečajev in tudi aktivov v podjetjih. Če bodo člani RK našli pravilno pot, bodo v svojem delu dosegli še mnogo več uspehov kakor doslej. Uspehi pri malih asanacijah so pokazali, da smo za vloženih dva in pol milijona dinarjev z opravljenim de-

lom ustvarili vrednost nad 15 milijonov dinarjev, kar je velikega pomena ne samo za RK, marveč tudi za skupnost.

Plenum je nato sklepal o proračunu za leto 1956. Delegati so poročali o delu na svojem terenu, o potrebah asanacij in o tečajih. Teh je bilo predvideno 44, od katerih jih 35 odlično uspeva. O delu Podmladka RK pa je poročala tov. Hvala, in sicer o sadni akciji, o sodelovanju o podmladka, RK in OO RK itd.

Po izvolitvi komisije za proračun je tov. Salmič poročal o delu posameznih članov sekretariata. Namesto tov. Pegana, ki je bil službeno premeščen, in zaradi nedelavnosti dr. C sta bila izvoljena tov. Grabnar in Zlinder, v okrajne komisije sta nadalje kooptirani zdravnici Bartolova in Novakova.

Osnovne organizacije naj skrbijo za povečanje članstva, povežejo naj se čim tesneje z ostalimi organizacijami, skrbijo naj za kadre, male asanacije in predavanja — strnejo naj se v borbi proti alkoholizmu in TBC, aktivni pa naj se povežejo s podjetji in skrbijo za tečaje in higienske naprave v podjetjih, vzgajajo naj svojo okolico za naloge, ki jim jih ne nalaga samo RK, ampak naša nova socialistična domovina.

D. V.

Vladimir Ilič-Lenin

Genij Oktobrske revolucije Vladimir Ilič-Lenin se je rodil 22. aprila leta 1870 v Simbirsku na Volgi in umrl 21. januarja leta 1924.

Že kot študent je postal vse bolj prepričan, da lahko samo marksizem reši ruski narod carizma in buržoazije ter da mora biti delavski razred nosilec novega gibanja.

Lenin je v nenehni borbi proti domačemu in mednarodnemu oportunizmu in revizionizmu ustanovil v Rusiji partijo novega tipa: boljševiško partijo. Lenin je tudi ustanovitelj III. Internacionalne. Nj se ustavljal pred mrtvo črko marksizma, marveč jo je dalje razvijal in dvignil marksizem na novo, višjo stopnjo.

Lenin je sovražil vse oblike zatiranja, bojeval se je za osvoboditev človeka in za sprostitve energij v njem sovjetska država, ki jo je ustanovil je bila prva domovina-ideal delavstva vsega sveta.

Pod njegovim vodstvom je delavski razred Rusije zmagal v Oktobrski revoluciji. Leninov nauk je neizbrisno zapisan v sreči mednarodnega proletariata, posebno pa v srh našega delavskega razreda, ki je najdoslednejše uresničil njegov nauk. Zato nam bo ostal vedno v spominu kot duhovni velikan, ki je uresničil svojo osnovno življenjsko načelo: Delavcu oblast!

Padlim za svobodo

Organizacija Zveze borcev Loke-Kisovec namerava v Orehoviči zgraditi spomenik umrlim za svobodo

Se dobro se spominjamo tistih poznih pomladanskih dni leta 1944. Okupator se je men- da zaklel, da bo iztrebil vse slovenski življenj, zlasti pa borce za svobodo.

Tudi v Zagorje so nenehno prihajali esesovci in se odpravljali proti Izlakam.

Nekaj dni kasneje smo ostrmeli pred skoro neverjetno resnico: v Orehoviči so nemške zveri požgale hišo s prebivalci vred. 18 ljudi je zgorelo. Med njimi tudi 78-letna Mlinarjeva mama in osem mesecev star otrok.

V spomin na to grozodejstvo bo Zveza borcev v Lokah-Kisovcu čez nekaj mesecev postavila na tem mestu spomenik.

Spomenik, ki bo še poznim rodovom oznanjal našo veliko ljubezen do svobode.

Tudi akcija obiskujejo

Ing. Jože Sedlar:

(Nadaljevanje)

Utisi z ekskurzije jugoslovanskih rudarjev po Angliji

Sedaj pa se povrnimo na našo vožnjo iz Dovra v London. Vlak vozi s hitrostjo preko 100 kilometrov na uro skozi precej gosto naseljeno pokrajino z nizkimi valovitimi griči. Mimo oken kupce brže mesteca in večje vasi, premovalniki, tovarne, prekopci z ladjami in pristanišči. Pokrajina je v glavnem zelena, sadovnjaki se menjajo s pašniki in njivami. Na njivah raste pretežno zelje, ki je nekakšna angleška narodna jed. Njihovo zelje se pa razlikuje od našega po velikosti. Glave so namreč precej manjše od naših zeljnatih glav. Zanimivo za Anglijo je, da uspevajo tankaj skoraj vse vrste sadja, grozdje pa ne obrodi. Vzrok temu je iskati v vplivu Zalivskega toka na klimo. V Angliji so predeli, kjer temperatura skoraj nikdar ne pade pod ničlo in snega skoraj ne poznamo. Po pašnikih se pasejo koštruni in ovce ter črnebove krave. Ovčevina je namreč angleška narodna jed, na katero se posebno mi Slovenci le s težavo privadimo. Ovč vseh je videti obirne kokoške farne, ki so vzorno urejene. Kurniki so lično izdelani kot nekakšne stavbe na kolih in so postavljeni v pravilnih vrstah. Perut-

nina je namreč poleg ovčevine in gnjatj skoraj edina vrsta mesa domačih živali, ki jo Angličji uživajo.

Ker se je ura že nagibala proti peti popoldne, je rdeča sončna obla že tonila na zahodu. Na večerni strani so jelo stajati megle, ki so s svojo tančico zagrinjale sonce. Megla se je pričela gostiti in se kopičiti v valove, ki so prerasčali horizont, dobila je vijoličasti nadih, ki je le v zgornjih plasteh prehajal v rožnat odblesk. Končno je bila vsa pokrajina v megli. Megla — megla — vijoličasta in siva angleška megla. Ni pa tako gosta, da ne bi razločil glavnih potez pokrajine in poslopj. Vse je pogreznjeno v nekakšno motno tekočino, ki odseva in črta silhuete in budi domišljijo, da izpolnjuje vmesne prazne prostore, kar ustvarja videz tužosti in skrivnosti.

London se začneja skoraj neopazno. Izdaja ga le malo boljša razsvetljava ob cestah in poteh, da so v megli vidne tudi fasade hiš.

Če človek misli, da bo našel v tem osem in pol milijonskem mestu, ki meri v prečniku skoraj osemdeset kilometrov, nebotičnike, se moti. Hiše, posebno v predmestjih, so tipično angleške, ki jih vidiš po vsej An-

gliji. To so enodružinske hiše ali pa dvodružinski dvojčki, ki se večinoma lepijo druga ob drugo, z ob vsaki strani precej lepimi cestami. Vse so enonadstropne in zidane iz opeke brez ometa. Ometanih, posebno belo ometanih hiš, v Angliji skoraj ne vidiš. Zaradi izredno visokega števila tovarn, železarn in kokosarn je namreč zrak tako nasičen s sajami, da bi vsaka ometana hiša postala v najkrajšem času črna. Pri neometanih fasadah iz opeke pa se da počrnatost preprečiti s tem, da se fasade redno umivajo. Mnoge hiše imajo še neometane opečne fasade, prevlečene z lakom, da se opeka manj kvari in da se hišna pročelja lažje umivajo. Hiše položijo po navadi z opekastordečim lakom ali oljno barvo, ali pa s črno barvo ali lakom. Posebno črno položena pročelja hiš vplivajo na naš okus precej tuje in nekam pošastno. Večkrat imaš priložnost videti, kako gospodinj, zlasti ob sobotah dopoldne, z gumijasto cevjo v rokah s curkom vode umivajo hiše. Hiše so po večini postavljene tako, da gleda krajša stranica na cesto, daljša pa je požarni zid med eno in drugo hišo. Za hišami so dvorišča in vrtovi, ki so prav tako ozki kot hišna občestna pročelja, so pa izredno dolgi. Vsi so ločeni med seboj z visokimi zidanimi ograjami, ki ne dopuščajo, da bi sosedje gledali drug drugemu in vrtove. Na občestni strani loči hiše od pločnika ob cesti nekaj metrov širok zelen pas z urejenimi nasadi, ki je prav tako kasetrin z ločnimi zidanimi ograjami

med posameznimi hišami. Kar se tiče zidanih družinskih hiš, se ravna Anglež po starem angleškem pregovoru: »An Englishman's house is his castle« ali po naši: »Angleževa hiša je njegov grad«.

Prav tako kot hiše, so tudi čelne fasade starotipne. V prtiličju gledajo na ulico vhodna vrata, do katerih prideš po nekaj stopnicah, in široko okno salona. Če pa ima hiša še jedilnico, je na drugi strani vrata še eno okno. Široko okno salona je oblikovano kot nekakšen erker; pomaknjeno je namreč v obliki steklene kasete iz zidu, pri čemer sta stranski okenski krili poševni, srednje pa je vzporedno s pročeljem hiše. Vrhnji del kasete je oblikovan kot polovična steklena piramida. Ti erkerji so v mnogih primerih zastekleni z barvastim škotskim steklom; svinčena armatura, ki drži in loči stekla, pa je oblikovana kot rože ali stilizirani liki. V prvem nadstropju je po navadi dvoje oken, večkrat tudi po troje, vendar so ta okna v primeri z okni v prtiličju ozka in visoka. Značilno za Anglijo pa je, da ne najdeš prav nikjer dvojnih oken. Zasteklitev je prav povsod enojna. Okna tudi niso nikjer dvokrilna, ampak so sestavljena iz zgornje in spodnje polovice, ki se pri odpiranju oken premikata vsakebi po žleblju. Okno odpreš z nategnitvijo vrvice ob oknih. Ker je ena polovica okna drugi polovici kot protiutež, je odpiranje in zapiranje oken enostavno in brez vsakega napora. Na ta način odpadejo pri oknih tudi vse klju-

ke in vezi, kar seveda zmanjša stroške za izdelavo oken pri gradnji hiš. Nikjer v Angliji ne vidiš na oknih oklep, žaluzij ali rolojev. Okna so zagrnjena edino z zavesami in to zgornji del oken z zavesami iz tiskanega platna z živo pisanimi rožami, spodnji del pa z luknjicastimi ali prozornimi tkaninami. Vsi okenski in vratni podboji oziroma okvirji so na zunanji strani izdelani iz izrezljanega lesa in živo pobarvani z oljno barvo. Če je hiša črna lakirana, so okvirji po navadi slonokoščeno belo pobarvani, če pa je hiša rdeča, so okvirji zeleni ali sivovijoličasti, ali črni, ali celo zlati. Sploh ljubijo Angličji težke barve in to prvenstveno črno, rdečo in zlato. V teh barvah so pobarvane večinoma vse kinematografske in gledališke dvorane, pa tudi lokali.

Kljub stereotipni zunanji obliki pa hiše nikakor niso enolične. Vsaka hiša ima nekoliko drugače pobarvana vrata ali okenske okvire; portalni okrasni okoli vrat so različni, cizelirane podboje in okenskih okvirjev je različno prav tako pa se razlikujejo tudi nianse barv, s katerimi je položena hiša.

V Angliji skoraj ne moreš ločiti, katera hiša je bila zgrajena pred sto ali dve sto leti in katera šele pred enim mesecem. Stil in zunanji izgled sta namreč enaka, poleg tega pa Angličji tudi pleskajo z oljno barvo in lakom zidove in okenske ter vratne okvire, da skoraj ni razlike med staro in novo hišo. V Angliji težko vidiš hišo, kjer bi bila barva z okenskih okvirjev izprana ali zidovje zane-

marjeno, ker se Angleži kot varčen narod dobro zavedajo, da je stalno in temeljito vzdrževanje hiš vedno najcenejše.

Moderne vile v Angliji le redko vidiš. Sploh imajo Angleži kaj malo smisla za moderno stanovanjsko arhitekturo. Priznati pa jim je treba, da so njihove hiše v starinskem stilu večkrat bolj udobne, pa morda tudi bolj praktične kakor marsikatera moderna vila. Tudi za nestrnični način življenja stanovanjskih hiš niso preveč navdušeni, ker so hiše v takšnem sistemu predvsem veliko dražje kakor v strnjnem sistemu. Pri strnjnem sistemu so namreč vse instalacije, kot vodovod, kanalizacija in električna napeljava, precej cenejše kakor pri raztresenem sistemu; k hišam ni treba speljati dodatnih poti, hiše so toplejše, ker se stikajo, poleg tega pa so med seboj ločene le s požarnimi zidovi in je gradnja hiš cenejša. Efekt separiranosti hiš pa je isti, morda še boljši kot pri raztresenem sistemu, ker so vsi vrtovi oddeljeni med seboj z visokimi zidovi in služi en zid dvema hišama.

Stereotipnost stila in oblike hiš pa tudi zelo pomenjuje zidavo. Okenski in vratni okvirji so skoraj povsod isti in enakih razmer. Izdelujejo jih množično in je zato njihova cena nizka. Moreš jih kupiti v trgovinah. Ključ in vezi pri oknih ne potrebujejo, ker so okna potezna. Edino, kar pri oknih in vratih individualno kupiš, so cizelirani zunanji okra-

(Nadaljevanje sledi)

Mali sadjarji — enkrat drugače!

»Jablane, hruške in druge cepé, sadi v mladosti za stare zobe.« lahko tudi premenimo... »sadi v mladosti za mlade zobe,« če cepimo jablane ali hruške na drugačne podlage, kot jih uporabljamo običajno. Drevice, cepljene na podlagah, ki jih dobimo iz semena, imajo lastnost, da bujno raste, zaradi poznega in nerodnega. V intenzivnem sadjarstvu na velikih kompleksnih površinah in za drevesca, ki jih sadimo v vrto- vjih pa uporabljamo zaradi do- brih lastnosti še podlage, ki jih razmnožujemo podobno kot podlage za vinsko trto. Imenujejo se EM (Est Maling) podla- ge in so doma iz Anglije. Podla- ga je več vrst ter se razlikuje po predvsem glede bujnosti in rodnosti. Imajo pa tudi po- sebna imena kot EM I., EM II. in tako dalje do EM XVI., podla- ge za jablane, dobre podlage za hruške pa so predvsem ku- tine EM A in EM C.

Tako so jablane cepljene na EM IX. zelo rodovite ter dajo pridelek vsako leto. Rodnost

nastopi že v tretjem letu, pri- delek po površini pa je 4 do 5- krat večji kot pri isti sorti na podlagah iz semena. Plodovi so lepši, debelejši in okusnejši. Drevesca zrastejo v širino okrog 2,5 metra, v višino pa ravno tako. Nekoliko bujnejše rasti pa so drevesca jablan na podla- gi EM II. in EM IV. Hruške cepljene na kutino EM A, so tudi šibke rasti in imajo po- dobne lastnosti kot jablane, cepljene na EM IX.

Vsa ta drevesca zahtevajo dobro zemljo ter so primerna za gojitve v vrto- vjih ali pa na zemljiščih, ki so ograjena in s tem zaščiteni pred zajcem. V vrto- vjih jih sadimo ob poteh, ograji ali pa ob zidovih hiš. Zaradi neznačnega zasenčenja lahko izkoriščamo zemljo pod dreveci tudi že z vrtnimi ku- turami. Prednost tega drevesa je še v tem, da imamo lahko na vrtu zaradi malih oblik več- je število sort, jih z lahkoto obrezujemo, škropimo in obira- mo plodove. Za saditev teh dreves vlada v splošnem veliko

zanimanje, in to ne naključno. Jaz sem imel n. pr. prvi pride- lek že na dveletnih drevescih, ki sem jih kupil v drevesnici zadržnega posestva Boštanj- Sevnica. Ta drevesnica je pre- skrbela EM podlage neposred- no iz Anglije, jih razmnožuje in na njih cepi najboljše sorte za plantažne in vrtno nasade. Tako bo imela drevesnica še za spomladansko saditev na razpo- lago večje število teh kvalitet- nih sadik, ki v vrtu lahko delo- no nadomeščajo lepotične grme in zadovoljivo oko spomladi s cvetjem, jeseni pa z obilico krasnih plodov. P.

Kmetijska zadruga v Kapelah dobro dela

Kmetijska zadruga v Kapelah je ustanovila Kmetijsko ljud- sko univerzo in povabila kme- tijske strokovnjake na predava- nje. Tako je bilo na šoli v Ka- pelah doslej dvoje predavani- ing. Pleterški je predaval »O škodljivcih in zaščitnih sred- stvih proti njim«, ing. Milkovič pa »O živinoreji«. Kako veliko je zanimanje za tovrstna pre- davanja, nam dokazuje ne sa- mo polnoštevilni obisk temveč tudi, da se predavanju udeleže- jejo bodoči mladi gospodari, ki hvaležno sprejemajo vsa navo- dila, ki jim jih nudijo naši kmetijski strokovnjaki. D. V.

Vodovod gradijo

Iz razgovora s tov. Remškar- jem, ki je tudi član OLO Trbo- vlje, je razvidno, da bodo vztrajni in uspešni do roka do- končati vodovod. To bo zopet nov uspeh; imeli bodo dobro vodo in to v hišah. Gospodi- njam bo prihranjeno veliko skrbi in poti zaradi vode.

Zahodno od Čemšenika je 20 minut do vasi Jesenovo. Tu se je zadrževal štab Zasavskega odreda. V vasi živi 83 ljudi, ki redijo 60 goved in konj ter do 60 prašičev. Tu imajo star vo- dovod, zgrajen leta 1906. V vasi je javna izlivka za napajališče, ki ima neurejeno okolico. Star vodovod ima železne cevi, ki gledajo na treh krajih iz zeme- lje; nekeje v dolžini 15 m. na nekem mestu je cev ukrivljena od skale, ki je padla na cev, a na plavovitem zemljišču je ce- vovod 1,5 m nad zemljo. Ta star, dotrajan vodovod, hočejo obnoviti. Staro zajetje studenca Resmanca ne ustreza in je že precej razpadlo. Studenec je 100 m nad vasio pod strmim pobočjem Čemšenške planine pod skalo Resmanca in dalje 12 litrov vode na sekundo. Tu morajo zgraditi novo, sodobno zajetje z zbiralnikom. Ako ne bodo mogli dobiti gramoza in peska pri skalovju, bodo morali znesti od studenca ves gradbeni material iz vasi 1 km daleč. Od tu pojde nov cevovod v dolžini 405 m do 42 m niže ležečega zbiralnika. Zbiralnik je v grobem stanju že zgrajen. Morajo ga še glazirati in vgra- diti dovodne in odvodne cevi. Od tu je še 510 m do vasi, ki leži še 58 m niže. V vasi bodo imeli 3 hidrante. Sedanje hišne priključke bodo spojili z glav- nim vodom.

Vaščani so zbrali do sedaj okrog 37.000 din. Okrajna gasil- ska zveza je prispevala 50.000 dinarjev, OLO Trbovlje 1.1934 75.000 din. a za leto 1955 raču- najo še na 200.000 din za nakup pocinkanih vodovodnih cevi. Tovarš Franc Drolc, ki vodi vsa ta dela, pravi: »Radi bi imeli za petdesetletnico starega vodovoda letos otvoritev novega. Dobre volje in vztrajnosti za vsa prostovoljna dela — iz- kope, vožnje itd. nam ne manj- ka. Skrbi nas le nakup cevi. Poprosili bomo gospodarski svet OLO Trbovlje za izredno sečno dovoljenje lesa, a izkupi- ček bi bil za preskrbo cevi.«

V teh vaseh pod Čemšenško planino je mnogo, mnogo de- lovnega poleta. V Jesenovem imajo tudi vasko kanalizacijo, le izlivke še niso urejene. V vseh vaseh bi morali zgraditi pod vodstvom Okrajne zadrug- ne zveze gnojne jame in več prispevati k lepši ureditvi naše vasi. To posebno še tu ker dr- že skozi te vasi poti k planin- skim kočam na Čemšenški pla- nini in na Partizanskem vrhu.

Smučarski tečaj na Partizanskem vrhu

Na obisku pri tečajnikih smo od tehničnega vodje tov. Šubica izvedeli, da snežne razmere ka- kor tudi tereni za vadbo tekov niso najboljše, vendar zadovolji- vi za začetnike. Tečaj je pote- kal natanko po določenem urni- ku in so tečajniki predvideno snov v celoti predelali. Pred- vsem so mladi smučarji vadili finski korak, dvo- in trokorak, prestopo v smuku ter lahek in brzinski tek. Da je bil tečaj še bolj pisan, so smučarji igrali razne igre, kot na primer: »Lov na lisice«, »Ravnovesje« in »Štabela z eno smučko«. Poleg tega so tečajniki poslušali raz- na strokovna predavanja, vključno zgodovino smučanja. Obdelali so tudi tehniko vzdr- ževanja in mazanja smučk.

Po izjavi tov. Šubica je vla- da med tečajem vzorna discipli- na na terenu in v Počitni- škem domu. Po njegovem mne- nju so tečajniki mnogo pridobi- li v strokovnem in splošnem znanju. To izjavo potrjujejo tudi dobri rezultati tekecev na tekmovalju, izvedenem ob za- ključku tečaja. Uspeh tečaja pa bi bil še boljši, če bi tečajniki imeli boljšo smučarsko opremo, kajti večina ima slabe in za teke neprimerne smuči in palice.

Glede na to, da je tekaška disciplina v nazadovanju v ce- li Sloveniji, bi bilo nujno, da se tej disciplini posveti večja skrb. Treba bo najti potrebne prireme, da se mladina zainte- resira za teke, kajti opaža se da se bolj ogreva za alpsko kombinacijo. To je prišlo do iz- raza tudi pri organiziranju te- čaja za alpsko kombinacijo na Kumu. Medtem ko se je pri- glasilo za teke le 18 tekecev, jih je vodstvo tečaja na Kumu pre- ko programa sprejelo 15 za alps- ko kombinacijo. Vzrok bo delo- no tudi v tem, da zaradi ne- ugodnih snežnih razmer ni bilo mogoče izvesti splošnega smu- čarskega tečaja pripadnikov »Partizana« na Lisci. S. G.

Trije nasveti za gospodinje

Nekaj o ribjem olju

Naše gospodinje poznajo do- bre učinke ribjega olja na orga- nizem. To olje se dobiva iz sve- žih jeter morske trske. Ribje olje je izvrstno zdravilo, saj vse- buje od vseh masti največ vita- mina D, dalje precej vitamina A in v manjših količinah železo, mangan, arsen, fosfor itd. Olje se uporablja proti rahitisu, naj je ta bolezen že nastopila ali za primer, da jo hočemo preprečiti. Otrokom naj se daje omenjeno olje v času, ko je hrana revna na vitaminih, torej v času od oktobra do aprila. Solariji naj dobe na dan dve do tri žlice tega olja, ki učinkuje tudi proti žlez- ni jetiki, malokrvnosti in v času zdravljenja po hudi bolezni.

Zelo priporočljivo bi bilo, da bi matere svoje otroke navadi- le, da bi ribje olje jemali vsak dan ter se ga privadili. Znano je, da se otroci tega olja brani- jo, ker ima svojevrsten duh in tudi okus.

Doma sušeno meso

Ko kupimo klobase, opazimo, da se čez nekaj dni začne kva- riti. Vzrok temu je lahko da je shramba premalo zračna. Možno pa je, da so klobase premalo posušene. Zato je najbolj pri- meren, da jih doma v štedilni- kovem dimu še enkrat posu- šimo.

To pa napravimo tako, da go- rišče, to je prostor, kjer kurimo, dobro očistimo in rešetke pomi- meo. Na to rešetko položimo klobase in slanino ali kar želi- mo posušiti, lahko tudi dobro nasoljeno sveže meso in slan- ino. Prostor pa, kamor pada pepel, napolnimo z žaganjem. ka- terega pri vratah podkurimo s papirjem. Vrata morajo biti vsa zaprta, tudi zapirala nad kotlom (šuber) naj bo le malo odprt. Žaganje bo počasi tielo in s tem povzročalo dim, ki suši meso. Za sveže meso se mora to sušenje ponoviti. Bolje je, če klobase vise, zato vzamemo tan- ko močno palico, jo namestimo tik pod ploščo štedilnika in na- njo namestimo klobase.

Če ima obleka neprijeten vonj

Obleka se sčasoma navzame ne- prijetnega vonja, ker tkanina vpija vonj prah, tobakov di- mih po bencinu in podobno. Ta vonj je neprijeten in močnejši, če v obleki delamo in jo le ma- lokdaj zamenjamo z drugo. Razen estetske neugodnosti ki jo obču- timo, je teka obleka tudi iz zdravstvenih razlogov neprimer- na, saj nudi najugodnejše razvo- jne pogoje najrazličnejšim bakte- rijam, ki se naselijo v njej.

Odlično desifekcijo in odstr- nitve najrazličnejših vonjev opravi- mo od časa do časa lahko same, če poskropimo oziroma zdrgne- mo obleko zunaj in znotraj s sledečo mešanico: 30 kapljic smrekove esence, 20 kapljic cimetove, 15 kapljic rožmar- nove, 15 kapljic nageljnove, 10 kapljic pomarančne esence in 250 gramov destilirane vode. Za tkanine je omenjena meša- nica povsem neškodljiva.

Izpušteni psi so čestokrat nevarni

4. januarja so pripeljali že na pol mrtvo ženo Nežo Zupančič v ambulanto »Gradisa« v Krškem. Imenovana je doma iz Grče vasi in je šla po oprav- kih v Leskovec pri Krškem, med potjo pa jo je na travniku v Ve- liki vasi napadel majhen pes, jo ugriznil v levo mečnico ter ji pregriznil krvno žilo tako hudo, da je navedena že na travniku skoraj izkrevavela. Ne- kaj časa po napadu je šla še dalje, potem pa se je nedaleč od potoka zaradi izgubljenosti krvi zgrudila na tla. V tem po- ložaju jo je našel njen sorod- nik; prepeljali so jo v ambu- lanto in ji nudili prvo pomoč, nato pa jo z rešilnim avtom odpeljali v brežiško bolnišnico.

Vprašujemo se, če je bilo to potrebno? Prav gotovo ne! To- da, ker sami pogostokrat vidi- mo, kako psi napadajo ljudi ob poteh in ne vem kje še vse, so- dim za potrebno, obrniti se na ljudsko oblast, da napravi v tem pogledu red, da bomo varni

pred pasjo nadlego. To še tem- bolj, ker je to v tej okolici že peti primer pasjih napadov. Mnenja sem, da bi bilo pravi- lno, da ima gospodar, če mu pes varuje hišo, prikljenega na verigi ali pa ga drži v hiši zaprtega. Če pa gre z njim na cesto, naj ima psa privezanega na vrvi. Če pa pes sam teka okrog, naj mu gospodar navede nagobčnik. Sam sem že mnogo- krat hodil po naših vaseh in ni se zgodilo samo enkrat, da se je kak pes zagnal proti meni. Znano mi je, da se je pripetilo tudi že drugim, da so bili od psov napadeni.

Zato želimo, da bi oblast sto- rila vse potrebno, da bodo psi doma prikljenjeni na verigi, če pa so zunaj, naj se vodijo na vrvi, drugače pa naj nosijo nagobčnike.

Gornje omembe niso samo moja želja, marveč tudi mno- gi drugih. Prepričan sem, da moje opozorilo ljudski oblasti ni bilo zaman. B. J.

Čebelarstvo v Zagorju pred novimi nalogami

Pretekli mesec je imelo Čebelarsko društvo svoj redni letni občni zbor na Lokah pri Zagor- ju. Lansko leto je bilo za čebele neugodno, saj so neprestani de- ževni dnevi uničili vsakokratno čebelno pašo. Ker je tudi ajda odpovala, so morali čebelarji seči po denaturiranem sladkor- ju, ki so ga jim oskrbele kme- tijske zadrug v Zagorju, na Iz- lakah, v Milinah in Čemšeniku. Skupno so čebelarji porabili 2700 kg sladkorja za dopolnitev zimskih zaloga. To je bil za čebele sicer običajen izdelek, vendar so ga že preboleli in de- lajo sedaj načrte za bodoče leto.

Tokrat so sklenili prirediti te- čaj za spoznavanje čebelnih bo- lezni. Iz Ljubljane je prišel dr. Leon Kocjan, ki je vodil tri- dnevni tečaj izvedenec čebel- nih bolezni. Tečajniki naj bi bili nekakšna podaljšana roka kra- jevnih veterinarjev pri zatiranju čebelnih kužnih bolezni. L. 1954 je izšel novi temeljni zakon o varstvu pred živalskimi kužni- mi boleznimi (Ur. list FLRJ šte- vilka 26, 23. 6. 1954). Tu je v členu 3 navedeno, da določbe tega zakona veljajo tudi za pre- prečevanje in zatiranje kužnih bolezni čebel, ki so navedene v 22. odstavku: acariosis, pestis apis, nosemosis. To je torej tro- je čebelnih bolezni, ki so jih čebelarji po zakonu dolžni zati- rati.

Tečaj so obiskovali čebelarji iz Čemšenika, Izlak in Zagorja. Ob zaključku tečaja so absol-

venti dobili potrdila, ki jim bo- do služila kot dokaz, da so upra- vičeni sodelovati pri zatiranju čebelnih bolezni. Ves teren od Trojan do Trbovelj je bil razde- ljen na področja vsakega posa- meznega izvedenca, da se na ta način laže koordinira delo. S svojim delom bodo ti strokov- njaki začeli še ta mesec na ta način, da bodo temeljito pre- gledali vse čebelnjake na ome- njenem področju ter ugotovili trenutno zdravstveno stanje če- bel. Morebitne bolezni bodo pre- prečevali po določenih zakonih. Ker so nekatere bolezni take, da čebele hirajo tudi do šest let, je upravičena domneva, da bodo marsikje našli leglo bolezni, saj čebelar niti sam ne ve, da jo ima v panju. Tudi prekomerno odmiranje čebelnih družin vsa- ko mlado podkrepljuje gornjo domnevo. Pri nas izgubimo po nepopolnih podatkih na ta na- čin težke stotisočake narodnega premoženja.

Upamo, da bodo izvedenci lahko mnogo koristili, ako bodo izvedli navedeni načrt. Problem je trenutno finančen, vendar upamo, da bodo odbori kmetij- skih zadrug vprašanje pravilno razumeli ter določili potrebne zneske za izvedbo navedene ak- cije. Zdrave čebele napravijo spomladaj kmetovalcem nepre- cenljivo korist s tem, da opla- jajo cvetje. — Ta tečaj je bil prvi in edini v trboveljskem okraju doslej. E. B.

Ob zaključku tečaja so absol-

Ugotovitve poljedelskih poskusov so važne za vsakega kmetovalca

(Nadaljevanje)

Vendar v tem pogledu »Pod- gorska« še prekaša domačo pše- nico, zlasti na težjih zemljah »v stari moči«, saj je dala na težki zemlji brez uporabe umetnega gnojila skoraj dvakrat tolikšen pridelek kakor ena izmed ne- udomačenih sort na isti zemlji, na lahki zemlji pa celo trikrat večji! Razlika med posamezni- mi sortami je bila na vseh po- rastnih poljih zato že med rastjo najbolj vidna prav na negnojnih parcelah, ker so bile na teh nedomače sorte redke in slabotne — udomačene (domača sorta in »Podgorka«) pa dovolj goste in dobre rasti.

2. Uspeh gnojenja z umetnimi gnojili je pri razvaljenih »tujih« sortah veliko bolj viden (t. j. razlika med negnojnimi in gnojlenimi površinami očitnejša) kakor pri udomačenih skrom- nejših sortah pšenice. Zlasti se je to pokazalo na lahkih tleh, kjer je dala n. pr. sorta »Tas- silo« pri jesenskem in spomla- danskem gnojenju z umetnimi gnojili skoraj trikrat več pri- delka kakor na negnojni par- celi, v težki zemlji pa le za po- lovico več.

3. V okoliših udomačene sorte so velike odporneje proti bo- leznim. V našem okraju nismo

na domači sorti pšenice in na »Podgorki« opazili nobenega snetjavega klasa, medtem ko so bile vse od drugod pripelja- ne sorte okužene s prašno snetjo, posebno močno še »Kadolška osinka« in »Tassilo«. Sorti »Tas- silo« in »Montania« sta bili tudi od rje napadeni mnogo prej in močnejše kakor udomačeni sorti.

4. Pšenice bujno rastejoči udo- mačeni sort, ki bolje izkoriš- čajo hranilne snovi iz tal, ne smemo gnojiti z dušičnimi gno- jili, druge sorte z redkimi in kratkimi bilkami pa moramo, če hočemo dobiti dober pride- lek, pšenične sorte z gosto, vi- soko in tanko slamo dušičnega gnojenja ne prenesejo, temveč poležejo, zlasti v rodovitnejših težjih tleh in ob vlažnih letih. Tako sta tudi na poskusnih parcelah v našem okraju dali domača sorta in »Podgorka« zaradi spomladanskega gnoje- nja z dušičnim gnojilom manj pridelka kakor na parcelah, kjer z dušikom nismo gnojili — pač zato, ker sta zgodaj polegli. Pri tujih sortah s kratko, redko slamo pa je šele dodatno spo- mladansko gnojenje z dušikom omogočilo najvišji pridelek.

5. Slama tujih sort z debeli- mi bilkami se nerada suši;

snopje prav rado začne plesnati ali celo gniti, zlasti če ga zloži- mo v kozolet. Za krmo ali ško- po je slama takih sort slaba.

6. V sortah z redkimi bilkami podsevi (detelja, korenje) bolj uspevajo kakor v gostih posev- kih naših domačih sort — bu- nejše poganja pa tudi plevel.

7. Glede na čas zorenja veči- na tujih sort (tudi »Tassilo« in »Montania«) dozoreva nekaj dni kasneje kakor naše udoma- čene sorte, kar otežkoča in več- šini celo onemogoča pravočasno letov strništnih posevkov. Ne- katere tuje sorte pa zore prej kakor domače (tudi »Kadol- ška«).

8. Pri določanju vrednosti posameznih sort ne smemo gle- dati samo na količino pridelka, temveč tudi na njegovo debe- lost, enakomernost, debelost otrobov, kakovost moke in še druge lastnosti; tako je bilo n. pr. lanj izmed pšeničnih sort, ki smo jih preizkušali v našem okraju, zrnje »Kadolške osinke« sicer drobno, toda imelo je naj- višjo hektolitrsko težo. Na dru- gem mestu je bila glede kleno- sti oziroma hektolitrske teže »Podgorka«, ki ima tudi precej debele zrna, na tretjem mestu je domača vrsta pšenice, na če-

trto mesto glede hektolitrske teže je prišla sorta »Tassilo« z bolj drobnimi zrnji, ki jih je težko spraviti iz pleve. Najbolj puhlo pa je bilo sicer lepo in debelo svetlo zrnje sorte »Mon- tania«, ki je imelo najnižjo hektolitrsko težo.

9. Na količino in kakovost pridelka pšenice ima razen sor- te velik vpliv tudi zemlja. Pri lanskoletnih poskusih v našem okraju so bili pridelki pri vseh sortah in vseh načinih gnojenja na težji zemlji za eno petino večji kakor na lahki. Tudi hek- tolitrska teža zrnja je v določe- ni meri odvisna od kakovosti zemlje, vendar je ta vpliv pri raznih sortah različen. Tako je imelo n. pr. zrnje pri »Kadol- ški osinki« in pri domači pše- nici z vseh poskusnih parcel na težki zemlji znatno višjo hekto- litrsko težo kakor na lažji zem- lji, nekoliko višjo na težji zem- lji tudi pri sortah »Tassilo« in »Podgorka« — pri »Montaniji« pa je bila hektolitrska teža z vseh parcel na lažjih tleh višja kakor na težjih. Prav tako smo ugotovili, da se hektolitrska te- ža vsake sorte ob enakih dru- gih pogojih v višjih legah viša, v nižjih pa nižja.

10. Razen na parcelah, ki so bile spomladaj gnojene z dušič- kom, so udomačene sorte pšeni- ce (domača in »Podgorka«) dale na gnojnih parcelah — prav tako kakor na negnojnih — večji pridelek kot neudomače- ne. Udomačene sorte torej tudi umetna gnojila bolje izrabljajo

— če je seveda zanje ustrezno, to je, če ne damo preveč du- šika.

11. Iz uspehov posameznih načinov gnojenja z umetnimi gnojili bi lahko napravili pred- vsem te-le zaključke:

a) Jesensko gnojenje z umet-nimi gnojili vseh treh skupin poveča pridelek pri vseh sortah in na vseh zemljah, vendar ne pri vseh enak. Pri naših poiz- kuših se je zaradi jesenskega gnojenja najbolj povečal — v primerjavi s pridelkom na ne- gnojnih parcelah — pri sorti »Tassilo«, nekaj manj pri do- mači pšenici, še manj pri »Pod- gorki«, le malo pri »Montaniji«, skoraj nič pa pri »Kadolški osinki«. Jesensko gnojenje je razen tega v skoraj vseh pri- merih vplivalo tudi na zvišanje hektolitrske teže zrnja. Zaradi jesenskega gnojenja se posevki tudi zgostijo in slama je daljša kakor na negnojni površini.

b) Jesensko vsestransko gno-jenje z dodatnim spomladan- skim gnojenjem s hitro delu- jočim dušičnim gnojili je pri nekaterih sortah veliko bolj učinkovito kakor samo jesensko gnojenje — pri udomačenih skromnih sortah pa povzroči preobilica dušika poleganje in s tem poslabšanje pridelka po količini in kakovosti. Pri vr- stah, ki so polegale, se je tudi hektolitrska teža znižala — pri drugih ki niso polegale, pa je bila ta teža pri jesenskem in spomladanskem gnojenju višja kakor samo pri jesenskem. Zi-

to na poskusnih parcelah, po- gnojnih z umetnimi gnojili je- seni in spomladi, je sicer neko- liko kasneje dozorelo, kakor samo v jeseni gnojeno, bilo pa je v rasti najbujnejše in v klas- ju najlepše — kolikor ni po- leglo.

c) Samo spomladansko gnoje- nje s hitro delujočimi umetni- mi gnojili povzroči bujnejšo rast — kar pri sortah s šibko slamo zakrivi poleganje in s tem zmanjšanje pridelka — in zakasni zorenje za več dni. Prav tako pa pospeši tudi razvoj rje in plevela, ki je na parcelah, pogojenih spomladi z dušikom, mnogo bohotnejši kakor na ti- stih, ki spomladi z dušikom niso gnojene. Pri trdoslamlatih sortah spomladansko gnojenje z dušikom tudi količino pridel- ka znatno zviša v primeri s pridelkom negnojnih parcel — celo v večji meri kakor samo jesensko gnojenje z vsemi tre- mi hranilnimi snovmi. Skoraj v vsakem primeru pa je hekto- litrska teža zrnja s parcel, ki so bile samo spomladaj gnojene z dušikom, nižja kakor s parcel, ki so bile samo jeseni pognoje- ne oziroma jeseni in spomladi.

d) Zrnje s parcel, ki jih ni- smo pognojili z umetnimi gno- jili, ima višjo hektolitrsko te- zo kakor s parcel, gnojnih sa- mo spomladi z dušikom — toda največkrat nižjo kakor zrnje s parcel, pogojenih jeseni z vse- mi hranilnimi snovmi oziroma pogojenih jeseni in spomladi. (Nadaljevanje sledi)

Politični

Rasizem in sindikati

Južnoafriški minister za delo je nedavno izjavil, da kani vlada predložiti parlamentu nov zakon, po katerem se bodo sindikati razformirali. Tako bodo posebni sindikati za belce, posebni za črnce in posebni za Indijce.

Razumljivo! Na ta način se bo vlada mnogo lažje borila proti delavskim zahtevam. Jasno je, da bo vlada mačehovski postopala proti sindikatom črncev in Indijcev. Ironija je naposled, da je minister za delo imenoval ta zakon »industrijski sporazum«.

Pij XII. ustanavlja...

Papež Pij XII. je v črni Afriki osnoval 11 novih nadškofij. Doslej je bilo v tem delu Afrike 51 apostolskih vikarior. Nadškofije je osnoval v Dakarju, Bamakou, Ugandungu, Komakvi in drugod. Ti kraji so vsi francoske kolonije.

Pariški »Le Monde« piše: »Ta transformacija kaže, da črna Afrika ni več cona tako imenovanih misij, ker je dosegla tako imenovano versko zrelost. Tu je tri milijone katolčanov...«

Najboljši novinar

Sicer je ženevska konferenca štirih velikih že davno za nami, toda o njej se še vedno ponavljajo razne vesti, ki včasih povedo marsikaj.

No, na tej konferenci je bil tudi neki bivši ministrski predsednik, ki so mu bili sedanji veliki kolegi. Tokrat je nastopil kot novinar. To je bil Bidault, ki ga je pred dvema letoma zrušil Mendes-France.

V Ženevi je bil po naročilu neke ameriške agencije, da bi za njo napisal serijo člankov. Nastanil se je v istem hotelu kot Dulles in se z njim boja prav dobro razumel.

Nemška slovesnost v Tobruku

Prejšnji mesec je bila v puščavi pri Tobruku v Afriki proslava — in to nemška proslava. Odkrili so velik spomenik nemškemu vojakom, ki so se tu borili pod Rommelom proti Anglezem. Slavljen je bil pravzaprav znan Rommelov »Afrika Korps«. Dogradili so tudi veliko grobnico, v kateri so zbrane kosti kakih 6000 Nemcev.

Na slovesnost so prišli tudi nekateri nemški generali, ki so tedaj vodili vojake — sedaj mrličje. Prišel je tudi general Ludwig Cruwell, ki je zamenjal Rommela v vrhovni komandi nemške vojske v Afriki. Tu je bil tudi general Siegfried Westphal, Rommelov šef štaba. General Cruwell je govoril o »nepozabnem Rommelu«, ki je kot »vitez brez strahu in napake« vodil svojo vojsko.

Rommel je seveda leta 1944 moral storiti samomor, ko je postalo očito, da je bil vpleten v zaroto proti Hitlerju. Toda v času, ko je bil v Afriki, je bil Hitlerju zelo veran. In ravno to so slavili v Tobruku: zvestoba v vojni za osvajanje sveta. Generala Cruwell in Westphal se ni-

sta vključena v novo nemško vojsko. Toda morda še bosta. In njun duh z njima...

Sveti lastnik dežnikov

Slamski predstavniki »plave krvi« se kitijo s številnimi vladarskimi naslovi in verjetno nimajo tekmecev na svetu. Eden izmed številnih odličnikov ima celo trideset naslovov. Med njimi je najzanimivejši: presviti lastnik 26 dežnikov...

Dve lutki...

V amerškem mestu Saint Louisu živi gospa Ann Hillmann, ki ima svojega konjička.

Zbira namreč lutke v narodnih nošah iz vsega sveta. Kajpak jih ima že celo zbirko. Manjkale pa so še lutke iz Sovjetske zveze. Impresionirana z ženevskim impulzom se je odpravila in pisala osebnemu Molotovu. V pismu je izrazila željo, da bi rada dve lutki iz Sovjetske zveze. Navedla je celo dimenzije, da ne bi bile neskladne z njeno ostalo zbirko.

In glej! Pred kratkim je po pošti prejela paket iz Moskve. V zaviti sta bili dve lepi lutki, oblačeni v narodno nošo. Nošam je bilo videti, da so bile izdelane nalašč za določen namen. Hillmannova je bila res-

nično vesela. Molotov je torej stvar vzel resno in ji ustregel, kar je tudi skladno z ženevskim duhom. Toda nekaj ni bilo tako, kot je ženska želela. Hillmannova je dobila 50 cm visoke lutke, a prosila je le 45 cm visoke. Ob tej priložnosti je dejala: »Kakor da so želeli, da bi bile njihove lutke višje! Prav, vseeno so mi dobrodošle...«

Nezaslužena odlikovanja

Kakor poroča neki ameriški časnik, so morali v Ameriki po zadnji vojni pretopiti 67 ton odlikovanj, ker ni bilo dovolj tistih, ki so jih zaslužili...

Na grobove padlih borcev so pozabili...

(Dopis iz Cerkelj)

Dne 11. t. m. smo v Cerkljah spremljali na zadnji poti tov. Jožeta Butaro. Pokojnik je bil eden izmed najstarejših članov krajevnega gasilskega društva in sicer že od leta 1903. Bil je med ustanovitelji tega društva, ki ga po njegovih zgledih danes vodijo mlajši. Za trud, ki ga je tovar. Butara doprinesel za gasilsko društvo, so se mu člani sedaj čestno oddolžili. Med njimi bo živel vedno lep spomin na pokojnika.

Ker pa je njegov grob tik ob grobu padlih borcev, naj se ob tej priložnosti dotaknem še tega zelo perečega vprašanja. Skupni grob štirih borcev leži za ograjo, čez katero naj bi ljudje metali smeti s pokopališča. Ker pa se — kakor izgleda — nikomur ne ljubi napraviti še dva koraka več, mečejo vsi smeti tik h grobu padlih borcev ali celo nanj! Tako stoji sedaj cela grmada smeti na tem grobu, namesto lepega spomenika...

Vprašanje spomenika padlim borcem in reda na pokopališču je vedno na dnevnem redu, toda rešitve vprašanja sedaj po 11 letih še vedno ni. Domačini vidijo to vsak dan, dobro bi pa bilo, da bi videl še kdo drug, kako žalosten je pogled na grobove teh padlih borcev. Zene, ki so metale smeti na grob, prav gotovo niso doprinesle ničesar v NOV, kajti drugače bi

tega ne delale. Ne vedo in ne pomislijo, kako gledajo na to matere, ki so darovale svoje sinove; morda še ne vedo za njihov grob...

Vedno imam priložnost brati, da so odkrili spominsko ploščo temu ali onemu borcu, toda v Cerkljah po 11 letih ni bilo mogoče napraviti niti lesene plošče, da bi nanjo napisali imena borcev, ki so darovali svoje življenje za nas.

Grob nima niti okvirja in če bo današnje stanje še trajalo nekaj časa, bodo tiste smeti tako prekrile grob, da o njem ne bo sledu. Kako žalostno je to za ZB in tudi za občinski urad v Cerkljah, da s tako lahkoto pozabljajo na velike žrtve NOV.

V »Zasavskem tedniku« z dne 14. t. m. smo brali tudi opozorilo uprave brežiškega pokopališča glede reda na pokopališču. Potrebno bi bilo, da bi takšno opozorilo objavili tudi glede našega pokopališča. Ne vem sicer, kdo je za pokopališče odgovoren, da pa je, da bi v Cerkljah po petih letih, odkar so podirli staro mrtvašnico, postavili novo. Obdukcijska miza stoji že celih pet let nezavarovana na dežju in soncu — no, sila in ostalo orodje pa spravljajo pri J. Z.

Iz navedenega lahko vsakdo sklepa, kako »živahna« je v Cerkljah dejavnost na tem področju...

Posvetovanje članov ZK o gospodarskih vprašanjih

Pred kratkim so imeli na Senovem posvetovanje vseh članov osnovnih organizacij ZK na rudniku, ki ga je na pobudo občinskega komiteja ZK sklical rudniški komite. To posvetovanje, ki ga je vodil načelnik oddelka za gospodarstvo senovske občine tov. Lojze Jazbec, je imelo nalogo, da podrobneje seznanijo člane ZK s posameznimi ukrepi in vprašanji v našem gospodarstvu. Posvetovanje je bilo dobro pripravljeno, saj so člani Zveze komunistov to pot

temeljito analizirali nekatera aktualna vprašanja našega gospodarstva. Prav tako so ob tej priložnosti ponovno poudarili važnost vloge SZDL na področju reševanja naših gospodarskih vprašanj in važnost aktivnega sodelovanja vseh komunistov.

Posvetovanja, kakršno je bilo prav to, bodo zelo koristna tudi v bodoče za vsakega posameznega člana ZK, zato jih bodo prirejali tudi v prihodnje na Senovem in v Brestanici.

JIDIDA VRATA V MEKO

(Nadaljevanje)

Blizu tam, kjer so nekoč v obzidju stala vrata za Meko, je s kamenjem ograjena, približno 10 metrov visoka gomila. Tu je po ustnem izročilu grob Eve. Svoj čas je prihajalo semkaj dosti romarjev in nastal je strah, da Meka ne bi bila prikrašana. Pokojnik kralj je zato prepovedal množični obisk in sedaj je videti samo še redke obiskovalce. Vendar pa so prebivalci Jidde zelo ponosni, da je prva predstavnica ženskega spola prebivala in našla tudi smrt blizu njihovega mesta. Ker beseda »jidida« pomeni v arabskimi »pramati«, sodijo da je mesto dobilo ime po njej. Ogleдал sem si ta grob, ki ni nič drugega kakor kup kame-nja. Sicer sem pa na svojem potovanju srečal mnogo podobnih mest. Videl sem sledove stopinj, ki jih je baje napravil Budha, ko je širil svoj nauk po severni Indiji — bil sem pod figovim drevesom, kjer se je hlačil v senci bog Višna; pokazali so mi nadalje grob neke svetnice v Mysoru in sva me vem, kaj še vse. Vsa ta sveta mesta pa imajo skupno to, da povsod za prazen nič pobirajo denar. V tem so si menda vse religije podobne.

Med mestom in pristaniščem je veliko naselje nizkih, umazanih, na pol lesenih barak, polnih ljudi raznih narodnosti, rjave in črne kože in vseh mogo-

čih oblačil. Tu je zbirališče in prenočišče za romarje, ki pridejo semkaj po morju in se pripravljajo za pot v Meko. Včasih se jih nabere na tisoče. Tu jih zdravniško pregledajo, prekontrolirajo dokumente, da se v Meko ne bi prikradel kak nevarnik, in dajejo navodila za nadaljnje potovanje. Tu tudi čakajo na odhod domov.

V nedeljo popoldne, čeprav je bil delaven dan — muslimani praznujejo samo v petek — nas je tri, kapitana ladje, mojega prijatelja in mene zastopnik agencije povabil na svoj dom. Rad sem ustregel povabilu. V arabski hiši še nisem bil in želel sem videti njegov harem. Pa sem videl prav malo arabskega. Nekaj let službe pri Aramcu je iz našega znanca napravilo že na pol Evropejca.

Bil je poročen in ima štiri žene. Mohamed namreč dovoljuje vsakemu verniku, da ima več žena, več kot štiri pa jih ne sme imeti nihče. Pri kralju in ostalih mogotcih pa tudi v islamu vera pogleda skozi prste in omejeno število velja samo za navadne vernike. Sicer pa mnogoženstvo pri Arabcih ni le zavajanja vredno. Koran namreč terja, da je mož proti vsem svojim ženam enako pravičen. Gorje, če bi katero zapostavljal. Prekršil bi koran in dole-tela bi ga težka kazen. Če pri-

nese domov kakšno darilo, ga mora razdeliti enakomerno med vse žene. Noči preživlja zaporedoma enkrat pri eni, potem spet pri drugi ženi. Nov čas je sicer prinesel marsikateri ženi materialno izboljšanje, stari običaji in navade pa jo še vedno delajo sužnj.

V večjih hišah ima vsaka žena svoje prostore, vsaj svojo sobo. Tu živi z otroci in služnčadjo. Navadno ima vsaka svojo kuhinjo, če razmere to dopuščajo, sicer pa je za vse gospodinjstvo skupna kuhinja.

Beseda harem v arabskimi ne pomeni plesalčev v prozornih tancih, temveč žene istega gospodinjstva. Z moškimi se ženske družijo samo doma, izven hiše je videti — in še to prav redko — le kakšno starico, ki se pogovarja z moškimi svoje starosti. Otroci obeh spolov se prosto družijo samo do desetega leta, pozneje pa se dečki pridružijo odraslim moškim, deklice pa ženskam. Arabska žena ne more zapustiti doma brez dovoljenja svojega moža, pa tudi če bi šla na trg, kar pa je prav redko, ker opravljajo to delo navadno čr-nopolti služabniki, največ Abe-sinci. Vseposvods, razveč v haremu, so skrbno pokrite s ferdžo, in to jih edino dela za tujce zanimive.

V Jididi in Arabiji sploh ženske kupujejo. Precej dobra, zdrava in mlada stane približno 200 funtov. Baje je v mestu tudi hiša, kjer se lahko kupijo belke ki so kot žrtve raznih pustolovcev in največkrat tudi same pustolovke prišle v ta daljnji svet, pa končajo svoje

življenje v haremu, prodane za lep denar. Kolikor sem mogel sklepati, Arabci zelo ljubijo belo polt vsaj za spremembo, če ne za stalno. Hotel sem si ogledati to hišo od blizu, pa so mi odsvetovali. Najbrž nisem izgledal dovolj resen kupec.

Pa tudi trgovina s »črnim blagom« je razvita v Arabiji. Oborožene skupine iz Saudske Arabije in Jemena na svojih pohodih proti ekvatorialni Afriki napadajo oddaljene vasi in manjše zaselke, love krepke mladenčice in može in jih kot živino povezano vodijo k obalam Rdečega morja. Tako potovanje traja tedne in tedne in veliko teh nesrečnikov najde svoj prerani grob v puščavi, preden dospo do Jidde. Tu je baje šola, v kateri se usposablja to sužnji za svoje bodoče delo kot služabniki po hišah bogatih arabskih družin, ali pa za delo na velikih posevkih v notranjosti polotoka. Prodajajo jih na trgih v Jididi, Mekki in Medini, kjer pridejo naravnost v roke svojim bodočim gospodarjem, ali pa jih prevzamejo razni prekupčevalci in jih pro-zaslužek. Love tudi ženske, vendar to v manjši meri, ker ženska kot delovna sila na Vzhodu ne pride v poštev. Te so namenjene največ za »dobrodnele« domove z rdečo razsvetljavo. Dosti jih potuje tudi preko Morja. Promet med ekvatorialno Afriko in Arabijo je v tem pogledu baje precej velik.

Bolj kot ta trgovina pa me je zanimala Aramcu, ameriško-arabska petrolejska družba, ki je prinesla materialno blaginjo

IZPRED SODIŠČA

Miličnika je napadel

Albin Rajner, rudar, stanujoč v Zagorju, Gasilska cesta 1, je dne 15. februarja 1955 žalil višjega vodnika Ljudske milice N. A., ob isti priložnosti pa miličnika R. R. telesno lahko poškodoval.

Zaradi tega kaznivega dejanja se je obtoženec moral zagovarjati pred Okrajnim sodiščem v Trbovljah, ki ga je obsodilo na mesec dni zapor in na plačilo sodnijskih stroškov, organu Lj. milice R. R. pa mora plačati odškodnino v znesku 5000 din.

Zakrknjenec pred sodiščem

Pred Okrajnim sodiščem v Trbovljah se je moral zagovarjati Ivan Novak, mizarski pomočnik, stanujoč v Račici št. 8, ker je v decembru leta 1950 vzel izpred kinematografa v Radečah moško kolo v vrednosti 24.166 din, lastnina tov. K. F. Obdolženec je v teku svojih zaslišanj trdovratno zanikal, da bi izvršil očitano tatvino, prav tako je zanikal na obravnavi, ki je bila pred sodiščem dne 24. junija 1955. Takrat se sodnijska obravnava ni mogla skkončati zaradi izvedbe novih dokazil. Na zadnji glavni obravnavi na sodišču 22. novembra 1955 pa je obdolženec tatvino priznal in izpovedal, kako je izvršil kaznivo dejanje. — Obdolženca je sodišče obsodilo zaradi tatvine na šest mesecev zapor, oškodovancu pa bo moral plačati odškodnino v znesku 30.500 din in še poleg tega poravnati sodnijske stroške.

Med delovnim časom jo je napadel

Mihael Žužman, steklarski delavec, stanujoč v Hrastniku 101, je 8. junija 1955 med službo v steklarni vrzel delavko V. A. po tleh ter zagnal poleg tega v njo še litrsko steklenico, s katero jo je lahko telesno poškodoval. Zaradi tega kaznivega dejanja se je moral obdolženec zagovarjati pred Okrajnim sodiščem v Trbovljah, ki ga je po členu 142—2 kazenskega zakona obsodilo na sedem dni zapor. Izvršitev izrečene kazni pa je sodišče obdolžencu odložilo za dobo enega leta pod pogojem, da v tem času ne bo storil novega, prav tako hudega ali hujskega naklepnega dejanja, in glede na to, da je obdolženec dejanje skesan priznal, nadalje spričo okoliščine, da do sedaj še ni bil kaznovan in da je živčno razravan ter se je na glavni obravnavi z oškodovanko poravnal.

Preko meje so hoteli

Nedeljko Vasiljevič, steklar, stanujoč v Trbovljah (pod Ostrim vrhom), nadalje Ivan Cafuta, steklar, stanujoč v Hrastniku, Pokraj štev. 70 in Bernard Ferčec, steklar, stanujoč istotam, so se po predhodnem dogovoru, da bodo brez dovoljenja odšli v inozemstvo, dne 23. septembra l. l. odpravili v Hrastniku na vlak z namenom, da se odpeljejo do Jemenic, od tam pa odidejo peš čez državno mejo, kar pa se jim ni posrečilo, ker jih je v vlaku pred Jemenicami prijel organ L.M. Obdolženci so s tem poskušali storiti kaznivo de-

nje prepovedanega prehoda čez državno mejo po čl. 303/2 kazenskega zakona ter so se zato morali zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Trbovljah.

Nedeljko Vasiljevič je bil obsojen na 8 mesecev zapor, ki je dobil najtežjo kazen zato, ker je dal spodbudo ostalima dvema, da sta pobegnila z njim in je tudi vodil celotno akcijo. Poleg tega pa tudi ni pokazal nobenega obžalovanja. Obdolženemu Ivanu Cafuta je sodišče odmerilo 5 mesecev zapor zato, ker je dejanje odkritostno priznal in na splošno s svojim ravnanjem pokazal obžalovanje. Obdolžencu Bernardu Ferčecu pa je sodišče ob upoštevanju vseh okoliščin naložilo kazen 6 mesecev zapor. — Zoper to sodbo sta se Ivan Cafuta in Nedeljko Vasiljevič pritožila, vendar je pritožbeno sodišče, t. j. okrajno sodišče v Celju, prvostopno sodbo v celoti potrdilo.

Kolo je ukradel

Dne 25. decembra 1954 je Friderik Dular, delavec, stanujoč v Zebniku št. 18, v večernih urah izpred gostilne »Ob Savi« v Radečah vzel na škodo Z. D. moško kolo v vrednosti 16.000 din, zaradi česar ga je okrajno sodišče v Trbovljah obsodilo na 6 mesecev zapor. Zoper to sodbo se je obdolženec pritožil, vendar je višjesodišče prvostopno sodbo v celoti potrdilo.

Obrekoval jo je

Martin Bregar, upokojenec, stanujoč v Vrhovem št. 52, je v decembru 1954 v gostilni Antona Golobča v Vrhovem govoril proti možu zasebne tožilke L. J., da bi lahko imel njegovo ženo, če bi jo hotel, pri čemer je mislil na intimne odnose. Zaradi tega je L. J. zoper Martina Bregarja vložila zasebno tožbo zaradi kaznivega dejanja obrekovalja in se je obdolženec moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Trbovljah, kjer je očitano mu izjavo odločno zanikal. Po izvedenem dokaznem postopku pa se je sodišče prepričalo o krivdi Martina Bregarja in ga je obsodilo na denarno kazen 8000 din, zasebni tožilki L. J. pa je dolžan plačati sodnijske stroške 2708 din.

Na pritožbo obdolženca je višje sodišče prvostopno sodbo spremenilo in kazen znižalo na 2000 din ter izvršitev kazni v smislu čl. 48 kazenskega zakona odložilo za dobo 1 leta pod pogojem, da obdolženec v tem času ne bo storil enako hudega ali hujskega naklepnega kaznivega dejanja. Kazen je okrajno sodišče v Celju znižalo glede na to, ker je v večji meri upoštevalo kot olajševalno okolnost, da obdolženec kljub svoji priletnosti — saj je star že 70 let — do sedaj še ni bil obsojen, nadalje tudi, ker mož živi v skromnejših gmočnih razmerah.

Ne pozabite: vsak naročnik »Zasavskega tednika« je zavarovan!

Kmetijska zadruga na Izlakah

obvešča vse kmetovalce, mesnice in ostale kupce plemenske in klavne živine, da bo na Izlakah vsak prvi torek v mesecu

živinski semenj

Udeležite se ga v čim večjem številu, ker bo živine dovolj in cene ugodne.

Priporoča se uprava KZ IZLAKE.

Občni zbor plavalnega kluba „Celuloze“ na Vidmu

Pred kratkim so se zbrali v dvorani Tovarne celuloze in roto papirja na Vidmu ljubitelji vodnega športa k prvemu rednemu občnemu zboru.

Plavalni klub je bil ustanovljen lanske spomlad, je pa že dosegel lepe uspehe. Plavalci mladinci so se udeležili republiškega mladinskega prvenstva na Vrhniki. Ker je bil klub tedaj v veliki denarni stiski, je komaj zbral sredstva za kritje stroškov na republiškem prvenstvu — ob organizaciji plavalnih tečajev, šole in prireditvi republiškega plavalnega tekmovanja so pa sindikati in ljudska oblast začeli z zapuščanjem gledati na razvoj plavalnega športa v Vidmu-Krškem in ga finančno podpirali.

Po oceni posameznih plavalcev so se pogovorili o bodočih nalogah kluba. Potrebno je, da se prične „suhi trening“ plavalcev; ustanovi naj se nadalje v klubu tudi waterpolo sekcija. Ta se bo poleg vaj z žogo urila tudi v plavanju.

Plavalci, ki bodo obiskovali redno plavalne vaje, bodo šli na 14-dnevni trening na morje, kjer bodo taborili.

Nato so na občnem zboru izvolili nov upravni odbor, ki bo pravilno vodil in usmerjal mladiki klub, da bo letos dosegel še boljše uspehe. Upamo, da se bo udeleževal raznih tekmovanj. Ker pa je zanje potreben denar, bi bilo priporočljivo, da prevzame upravo bifeja pri bazenu sindikalna podružnica „Celuloze“, da bo le-ta mogla z izkupičkom pri bifeju še bolj podpreti plavalni klub in tako plavalcem omogočila udeležbo tekmovanj. Le na ta način bo klub lahko uspeval in se v prihodnjih letih lošal v tekmah v republiškem merilu.

Ob občnem zboru SSD „Bratstva“ v Hrastniku Delo še bolj požveti

Pred kratkim je imelo sindikalno športno društvo „Bratstvo“ v Sp. Hrastniku dobro obiskan redni letni občni zbor.

Iz poročil na občnem zboru smo povzeli, da sta v društvu v glavnem delali nogometna in kegljska sekcija, medtem ko odbojkarji niso dosegli posebnih uspehov in so se omejili le bolj na vaje.

Nogometno moštvo društva je lansko spomlad zasedlo v slovenski nogometni ligi 3. mesto. Za ta lep uspeh je društvo s pomočjo sindikalne podružnice poslalo igralce na 10-dnevne oddih v Crikvenico. V jesenskem delu prvenstvenega tekmovanja pa nogometno moštvo ni prišlo do veljave. Doseglo je samo 2 točki in slabo razliko v golih. Vzrok za ta neuspeh bo iskati do neke mere v tem, da so se nogometaši „Bratstva“ morali kosati s precej močnimi klubi, ki so igrali že v zvezni in hrvatsko-slovenski ligi. Krvivo bo treba iskati nadalje v tem, da je moštvo imelo preveč tekem in premalo počitka. Seveda pa bo vzrok za ta neuspeh iskati tudi v samem odboru kluba in v nedisciplinirani posameznih članov. V društvu sta nastopili nadalje 2 pionirski moštvi, ki pa tudi nista dosegli zadovoljivih uspehov. Nogometna sekcija društva je prišla na zadnje čase v krizo, ki jo bo treba rešiti v letošnjem spomladanskem tekmovanju. Priporočila pa moramo, da je trener Ludovik Komlanc dobro vzgajal pionirski kader, ki šteje 40 igralcev. Iz vsega bi lahko povzeli, da je odbor društva storil veliko napako v tem, da je v zadnjih letih posvečal premajhno pozornost vzgoji nogometnega naraščanja. Če bi se to ne bilo zgodilo, bi društvo imelo danes že boljši nogometni kader.

Kegljari „Bratstva“ so delovali zadovoljivo skozi vse leto. Težave pa imajo s tem, da razpolagajo s kegljiščem s prekratnim steziščem, kar jim dela potem neprijetno na kegljiščih z ustreznimi dolžino. Kegljari so tekmovali lanske leto 15-krat ter dosegli v štirih pokalnih srečanjih z drugimi moštvi 2 pokala in sicer prehodni pokal v Hrastniku in pokal v Zagorju. V ostalih srečanjih so kegljarski društva dobili 7 tekmovalni, izgubili pa so jih osem. Vprašanje zase je tudi kegljanje za denar, ki mlajše kegljarske čestokrat odbija.

Diskusija je bila plodna. V njej so poudarili, da je treba ustanoviti strelsko družino. Poživiti bo seveda treba delo v odbojkarjski sekciji. Potrebna je nadalje utrjevanje discipline. Odpraviti bo treba nedelavnost smučarske sekcije saj je kadra za ta šport dovolj. Po izvolitvi novega odbora je občni zbor

Občni zbor TVD „Partizan“ v Krškem Vedno več telovadečih članov

V ponedeljek, 9. t. m., je bil v Domu „Partizana“ v Krškem občni zbor tamkajšnjega TVD „Partizana“. Poleg članov so se ga udeležili še podpredsednik okrajne zveze „Partizana“ tov. Vinko Salmič in načelnik okrajne zveze tov. Karel Rupnik ter zastopniki raznih množičnih organizacij in podjetij.

Dolgoletni predsednik društva tov. Franc Agrež je podal precej kritično poročilo ter poudaril pomen in naloge telesno-vzgojnih društev.

Število telovadečih se je zadnje leto dvignilo od nekaj nad 300 na 440 članov. Kljub temu, da število članov narašča, se število prednjakov ne veča. Zato odpade na požrtvovalne vaditelje v moških vrstah preko 40 članov. Isto velja za vaditelje. Zaradi tega so nekateri primorani vaditi tudi po dve vrsti in zgori se, da vadijo celo po deset ur tedensko.

Pomanjkanje vaditeljskega kadra je poleg telovadnice najbolj pereč problem društva. Priporočljivo bi bilo, da o tem razmišljajo tudi krajevna podjetja in pri sprejemanju v službo dajejo prednost vaditeljem v telesni vzgoji.

Preteklo leto so se člani društva poleg redne telovadbe udeleževali raznih prireditev, tekmovanj in nastopov. Ob rojstnem dnevu maršala Tita so telovadci izvedli samostojno telovadno akademijo, na kateri je sodelovalo 115 telovadcev. Pokrajinskega zleta v Celju se je udeležilo 224 telovadečih, zleta v Koper pa 42. Telovadci so nadalje sodelovali v okrajnem prvenstvu in akademskih sestavih in lahki atletiki in so dosegli lepe uspehe. Kakor vsako leto, so se člani udeležili tudi Titove štafete, v kateri je sodelovalo 180 tekačev. Vseh

tekmovalj v odbojki, nogometu, namiznem tenisu, smučanju in plavanju je bilo 34.

V občini Videm-Krško je to društvo edina telesnovzgojna organizacija razen plavalnega in boksarskega kluba.

Senčna stran društva pa je, da mora preko 400 telovadcev telovaditi v majhni temni telovadnici nižje gimnazije v Vidmu-Krškem, ki seveda za tak množičen obseg ne ustreza. Težave so nadalje v tem, da so telovadci tudi v poletnih mesecih navezani na telovadnico, kar društvu nima primernega igrišča. Upamo pa, da bo vprašanje letnega telovadišča kmalu rešeno, saj je vodstvu društva končno uspelo zagotoviti si v to svrhu primeren prostor in se bodo mladinci že v poletnih mesecih na tem telovadišču res lahko vadili in krepili.

TVD „PARTIZAN“ NIMA MONOPOLA

Občnina Videm-Krško se je zadnje čase, zlasti pa samo mesto, po številu prebivalstva močno okrepila in razvila. Zato se pojavljajo težnje po razširitvi kulturne in športne dejavnosti. Pred kratkim so ustanovili plavalni in boksarski klub. V zadnjem času je opaziti prizadevanje da v mestu Videm-Krško ustanovijo športno društvo.

Občni zbor je pozdravil to iniciativo, seveda s pridržkom, naj novoustanovljeno društvo pritegne v svoje vrste mladino, ki še ni nikjer vključena. Slabo bi pa seveda vplivalo na delo TVD „Partizana“, če bi športno društvo odvrčalo članke od „Partizana“.

VAŽNA JE MNOŽIČNOST IN SODELOVANJE S SZDL IN DRUGIMI POLITIČNIMI ORGANIZACIJAMI

Podpredsednik okrajne zveze tov. Vinko Salmič je v imenu predsednika tov. Martina Gosaka pozdravil občni zbor in nato podal analizo dela. Telesnovzgojno društvo je preteklo leto pravilno delalo, kar je razvidno iz poročil in razprave, kjer so nakazane pozitivne in

negativne strani društva. Cilj telesnovzgojnega društva je množičnost, zato je treba dejavnost „Partizana“ razširiti in zajeti v delo čim več delavske in kmečke mladine, in to ne le iz samega mesta Videm-Krško, marveč iz cele občine. Člani telesnovzgojnega društva pa se morajo seveda spoprijeti tudi z našimi ostalimi problemi. Ni dovolj, če so člani SZDL, ali pa morda celo ne, pač pa je treba, da sodelujejo tudi z drugimi našimi organizacijami.

Iz poročil bi povzeli zaključek, da bo društvu uspelo razširiti svoje delovno področje in da bo vzgajilo svoje člane, da bodo znali sodelovati z vsemi organizacijami, s čimer bo izpolnjena težnja našega političnega vodstva.

Ob zaključku je občni zbor sprejel načrt nadaljnjega dela, ki je tako pisan in obširen, da bo moral novoizvoljen odbor napeti vse sile, da bo društvo uspevalo kot pretekla leta.

Tečaji Rdečega križa v brežiški občini

Tečaji v brežiški občini, ki jih vodi posebna komisija občinskega odbora Rdečega križa v Brežicah, odlično uspevajo. V vsej občini je 11 tečajev in sicer v Brežicah, Čatežu, Veliki Dolini, Cerkljah, Sromljah, Arčičah, Globokem, Pišecah, Dobovi, Kapelah in na Bizeljškem, ki jih po večini vodi učiteljstvo. Razen redkih izjem se tečaja udeležujejo dekleta letnikov 1936 in 1937 polnoštevno.

Težave so bile glede obiska le v Pišecah in Globokem zaradi nerazumevanja vodstva podjetja, kjer so dekleta zaposlena, vendar je komisija tudi te nevesčnosti premostila. V Pišecah je na pobudo tov. Ivanke Ostreljeve tečaj povezan tudi z gospodinjstvom tečajem. Prav dobro bi bilo, da bi temu zgledu sledili še drugi.

Po končanem tečaju bo komisija sklicala skupno konferenco vseh voditeljev in predavateljev tečajev, na kateri bodo poročali o vseh problemih, ki so jih imeli v času tečaja in drug drugega seznanili s težavami in njih odpravo, kar jim bo dosti koristilo za bodoče tečaje.

Komisija se učiteljstvu, ki pomaga pri tečajih, iskreno zahvaljuje za njihovo požrtvovalnost, upraviteljem šol za naklonjenost, da so tečaji v šolah, tečajnicam pa želi, da bi jim pridobljeno znanje koristilo v življenju in da bi postale vzorne aktivistke RK doma in v svoji okolici.

Komisija za tečaje RK Brežice

„Premalo smo poznali vsebino dela taborniške organizacije“

Tako je izjavil zastopnik uprave rudnika Trbovlje-Hrastnik, tov. Gvido Urlep, ko je pozdravil pred nedavnim občni zbor tabornikov „Rodu temnega hrasta“ v Hrastniku in pripel na zastavo spominski trak. Občnega zbora se je udeležil kot odposlanec ZTS, član uprave tov. Ivan in zastopniki „Rodu črnega diamanta“ iz Trbovelj.

Iz poročil je bilo razvidno, da se je število članstva v roku dvignilo skoro na 300; da si je rod s tečaji vzgojil dobre mlade vodnike, ki že samostojno vodijo delo v organizaciji; s pomočjo ljudskega odbora si je rod opremil društveno sobo; rod se je udeležil tabora 1. maja v Sevnici; priredil je propagandni tabor v Dovcah ob občinskem prazniku; rod se je udeležil III. zleta ZTS v Ljub-

ljani in postal republiški prvak v taborniškem mnogoboju za leto 1955 ter osvojil prehodni pokal in prvo nagrado: šotor; imeli smo dva tabora v Trogiru in potovalni tabor po Črni gorici, razen tega še več izletov in delovnih akcij. V roku deluje klub starejših tabornikov iz vrst rudarjev, steklarjev, gospodinj, učiteljev in vajenskih mladince, ki so stebri društva in opora mladini.

Taborniki vzgajajo mladino v dobre državljanke, ker vnašajo v svoje delo tudi politično-idejno vzgojo, z vešččinami pa pripravljajo tudi sposobne branike domovine! — je poudaril zastopnik občinskega ljudskega odbora, ko je pripel na zastavo spominski trak kot največje priznanje rodu. Rodova uprava pa je pohvalila večje število mladih tabornikov in dala z di-

plomami priznanje za delo tudi starejšim tabornikom.

Po čestitkah k doseženim uspehom je zastopnik ZTS pozval tabornike v Hrastniku, da vključijo še več medvedkov in čebelic v svoje vrste. Mladi taborniki pa so v diskusiji obljubili večjo pomoč rodovemu glasilu „Nova pota“, obljubili so, da bodo osnovali umetniški krožek; prosili so za sobo, kjer bi z ročnim delom izdelovali razno taborniško in drugo opremo. — Načrt dela v letu 1956 pa je: izvesti vodniški tečaj; tečaj gorske straže; zimski tabor na Kalu in tekmovalne v štafeti; tekmovalni tabor — tabornikov vseh rodov Zasavja; zlet zasavskih tabornikov v Dovcah ob občinskem prazniku in tekmovanje v mnogoboju; potovalni tabor po Gorenjski; tabor ob morju in izlet v Trst; udeležba na zletu ZTS v Mariboru in zletu STOJ v Sarajevu ter končno osnovevanje družine tabornikov v Radečah in osamosvojitve družine na Dolu.

K doseženim uspehom čestitam in kličem: Srečno!

Anekdota

PRVI AVTOMAT

Po velikih in malih mestih na svetu je danes na tisoče v tisoče avtomatov, ki nam takoj postrežejo z raznimi malimi vsakdanjimi potrebščinami in dobrotami, če vržemo v te priprave ustrezen novček.

Ti aparati pa niso izum tega stoletja. Že 1000 let pred našim stletjem je bil na glavnem trgu Sparte (v starem veku glavno mesto grške pokrajine Lacedemonije) nameščen avtomat, iz katerega je pritekla pijača, če si vrget vanj dva novčka.

Danes je ta avtomat shranjen v Britanskem muzeju v Londonu.

LISTNICA UREDNIŠTVA

V. K. Šentjanž. — Vašega dopisa ne moremo priobčiti, zelo nas pa veseli, da se izobražujete in poslušate razna strokovna predavanja o živinoreji, sadjarstvu, vinogradništvu in zaščiti poljskih rastlin. Tako je prav; čim bolj bomo izobraženi, tem lepše življenje si bomo lahko ustvarili. — Lepe pozdrave! — Uredništvo

F. S. Brežice. — Vašo črtico „Med odmorom“ smo prejeli, vendar je ne moremo priobčiti, ker je napisana za prizadete osebe v ekstremno žaljivem tonu. Če nam boste poslali kaj bolj šega, bomo radi objavili.

Rešitev nagradne uganke iz 2. številke

Nagradna uganke, ki smo jo priobčili v predzadnji številki našega lista, je delala nekaterim pionirjem preglavice, vendar jo je večina pravilno rešila. Odgovor na uganke je: ZELVA.

Strogi žreb je tokrat odločil, da dobi prvo nagrado za rešitev uganke Otmir Brvar, učenec II. razreda nižje gimnazije, pošta Zagorje ob Savi — drugo nagrado pa je žreb prisodil Vidu Poyhe, učenku I. c razreda nižje gimnazije, pošta Senovo. Obema bomo knjižno darilo zaradi oddaljenosti od Trbovelj poslali po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za njihovo pošto in pozdrave iskrena hvala!

Uredništvo

Nagradna uganke za pionirje

Naslednjo uganke bodo naši mladi bralci prav gotovo hitro rešili. Poslušajte jo:

Na zapeček sede, brez vretena prede, prede venomer, preje pa — nikjer.

Ste že uganili, kaj bi to bilo? No, če ste, nam prinesite ali pa pošljite rešitev po pošti. Za rešitev uganke imamo pripravljene dve nagradi za naše pionirje po odločitvi žreba.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka razred šole, ki jo obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo

DOPISNICA

Upravi

„Zasavski tednik“

Trbovlje

TRG REVOLUCIJE ST. 29

29. Stara Hvaležnost je umrla

Dremuh in Zvitorepka sta odkorakala po puščobnih lazeh tja proti kraljevi prestolnici. Bučman, Štrkol in Rjavce pa so strmeli za odhajajočima, dokler se nista skrila na zadnjem ovinku za robidovjem. Huda otožnost je obšla dečke, ker jih je mati spet pustila same. Nič dobrega ne pomeni ta nedolžni poklic. Kaj naj počnejo sirote, brez matere? so tarnali vsi vprek. „In še nad nas utegne silni Miroljub poslati svojo vojsko!“, zavajala najmlajši Rjavce. „Veste kaj, dobro se zakovarimo in zapahnimo vrata, da nam ne pride kdor si bodi tako hitro do živga.“

Dečaki skrbno zaprejo vse vhode v Hudo luknjo, pa ležijo v kot na dišeče seno. Uro za uro ždiijo tako na ležišču, a končno se oglasi Bučman, rekoč: „Vesta kaj, od dolgega časa bomo skoprnili, če se kako ne zvedrmo. Kaj hočemo početi?“

„Prav govoriš, bratec,“ odvrne Štrkol in, „poigravamo se malo, da nam čas hitreje mine.“

„Meni se pač zdi najlepše poslušati povesti,“ reče Rjavce in veselo strize z ušesi. „Vsakemu izmed nas je naša mila mamica povedala že dosti čudnih dogodkov iz svojega življenja. Kaj, če bi si zaporedoma pripovedovali vsak po eno povest? Videla bosta, kako nam čas pri tem bliskoma mine. Kar ti, Bučmanček, začni, potem pa prideva midva na vrsto.“

„Eh, povesti imam jaz vedno polno torbo,“ odgovori Bučman. „Poslušajte torej čudno pravljico, kako je bilo tedaj, ko je stara Hvaležnost umrla.“

Svoje dni je zgrabil sivega volka skopec — tako jame pripovedovati Bučman — pa posrečilo se mu je vendarle izvit se iz železja. Ves ubog je odšantal po pustih dobravih. Zagledal pa so ga lovec in jeli preganjati. In sivec je moral bežati čez pot, po kateri je ravno prihajal kmet z vrečo in cepcem na ramli.

Volk poprosi kmeta: „Usmili se me, kmetič, in skrij me v vrečo! Glej, lovec so mi že za petami!“

Kmet ga usliši in skrije preganjanega sivega v vrečo, ki jo zaveže in zadene na pleča. Nato gre po svoji poti, a naproti mu pridejo lovec.

„Kmetič, ali si videl volka?“ ga hlastno popraša.

„Ne, nisem ga videl,“ jim odgovori on.

Lovec so hiteli dalje in kmalu jih ni bilo več videti.

„Čuj, ali so že odšli moji sovražniki?“ vpraša volk.

„So že za deveto goro.“

„No, izpusti me zdaj na prosto!“

Kmetič je razvezal vrečo in izpustil volka v beli svet. A sivec lakotni je dejal: „Veš kaj, kmetič, jaz te zdaj pojem za malo južino.“

„Oh, volk, volčič, iz take nevarnosti sem te rešil, a v zahvalo me hočeš še snesti!“

„Stara Hvaležnost je umrla, ni je več na svetu,“ mu odvrne volk.

Kmetič izprevidi, da se tu ni šaliti, in reče: „No, če je tako, pojdiva še malo dalje po poti in če reče prvi, ki naju sreča, da ni več Hvaležnosti na svetu — no, potem me lahko pojše!“

Sla sta torej dalje po poti. Naproti jima pride stara kobila. Kmetič stopi ročno k njej in jo poprosi: „Bodi tako dobra, kobila moja mila, in razsodi nama! Glej, jaz sem volka rešil velike nevarnosti, a on me hoče zdaj pojesti!“

Kobila je premisljala in končno dejala: „Živela sem pri svojem gospodarju dvajset let. Skotila sem mu dvajset žrebet, delala sem mu na vse pretege, a sedaj na stara leta, ko sem trhla in slabotna, me je pogajal v vodo, da bi poginila. Pa sem ležala in ležala in sem naposled res izlezla iz vode, a sedaj kolovratim po svetu, kamor me pač oči popeljejo. Pa naj še kdo reče, da je še stara Hvaležnost živa!“

„Vidiš, kaj sem rekel?“ pravi volk.

Kmetič se razžalosti in začne prositi volka, naj počaka še tako dolgo, da srečata še koga drugega. Volk se da preprostiti. Sreča ju star pes. Volk mu razloži svojo zadevo, proseč ga za razsodbo. Pes malo pomisli, pa reče: „Služil sem gospodarju dvajset let, varoval sem mu dom in živino, a ko sem se postal star in sem nehal lajati, me je nagajal od hiše in sedaj se potepam, kamor mi oči kažejo. Da, stara Hvaležnost je umrla.“

„No, vidiš, da imam jaz prav!“

Kmetiča je ta odgovor še bolj užalostil, a prosil je volka, naj še počaka tretjič, da še enkrat slišita sodbo tretjega, potem pa naj ga poje, če Hvaležnosti res ni več na svetu.

„In tretjo pot jima pride naproti naša mati Zvitorepka.“

Kmetič ji ponovi svoje vprašanje.

A ona se jame čuditi: „Kako je to mogoče, da bi volk, ta debeli hrdiv, imel prostora v tej vrečki?“

Volk in kmetič ji potrdira, da je to čista resnica. Pa jima Zvitorepka vendarle ne verjame in pravi: „Ej, no, kmetič, pa pokaži, kako si ga silačil v to vrečo!“

Kmet razgrne vrečo in volk potisne vanjo svojo glavo.

Naša Zvitorepka pa zakriči: „A tako, ali si samo glavo skril v vrečo?“

Volk zleze ves v vrečo. „No, kmetič,“ nadaljuje Zvitorepka, „pokaži, kako si vrečo zavezati!“

In kmet vrečo zavozla.

„No, kmetič, pokaži, kako si žito mlatil!“

In kmet jame mlatiti s cepcem po vreči.

„Ej, kmetič, kako si pa snope obračal?“

Kmet obrne vrečo in udriha po hrbtu, po glavi in repu, po plečih in nogah, kamor je pač priletelo. Ko je volku vse kosti prerahljale, je nehal in dejal:

„Stara Hvaležnost je umrla!“

(Nadaljevanje sledi)

Znamka
za
10 din

7 dni po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)
ostro pa je to opravil ameriški tisk, ki zahteva uradnih pojasnij v tej zadevi od samega predsednika Eisenhowerja.

Francijo v dneh pred sestavo nove vlade vedno bolj prevzema mrzličnost

k čemur v nemali meri prispeva zloglasni »voditelj« gibanja malih trgovcev in obrtnikov. Poujade, ki nastopa s čisto fašističnimi parolami o »pohodu na bourbonsko palačo, kjer je treba napraviti red med bando klovnov«, s čemer niso mišljeni samo vsi politiki demokratičnih strank, temveč tudi osnove demokracije ureditve sploh. Če upoštevamo dejstvo, da v Franciji Poujadovemu podobna gibanja nimajo velikih izgledov za polastične oblasti, ta brbljanja sicer ne pomenijo resnega ogrožanja demokracije ureditve v državi. Je pa sam pojav tega gibanja za Francijo ne najbolj častna zadeva.

Mendes-France in Guy Mollet sta se menda sporazumela o skupnem nastopu v okviru republikanske fronte, ko bo predsednik republike iskal kandidata za člane nove vlade. S tem sklepom je propadlo prizadevanje KP Francije po ustanovitvi ljudske fronte, pa tudi prizadevanje desničarjev, ki so si obetal iz eventualne nesloge med radikali in socialisti kakšne koristi.

Predsednik Eisenhower in predsednik vlade Eden se pripravljata

na razgovore o poskusih z atomskim orožjem

ki jih hosta imela ob Edenovem obisku v Washingtonu. To vprašanje ni velike važnosti samo za ti državi, temveč za ves svet, zato pa tudi zasleduje vse, kar se s tem v zvezi dogaja v svetu.

Eden bo na tem sestanku skušal opraviti čim več, namreč to, da bi v bodoče dobil od Amerikancev čim podrobnejše informacije o poskusih z atomskim orožjem, ki jih delajo Amerikanci, ker bi s tem prištel svoj državi lastne poskuse, ki ogromno stanejo in ki med narodi niso nič kaj popularni. Ta naloga sicer ne bo lahka, saj so Amerikanci doslej tovrstne podatke ljubosumno čuvali.

ZAHVALA

Dr. Ani Kostevc-Collauti in osebju bolnišnice v Zagorju se najlepše zahvaljujem za vso nego in skrb v času moje bolezni.
Marijan Lipovšek Zagorje.

REVIZIJA

GLAVNE ZADRUŽNE ZVEZE LRS V CELJU SPREJME

revizor a

Pogoji: ekonomska fakulteta in dve leti prakse v finančni stroki ali popolna srednja šola in 6 let prakse v finančni stroki ali nepopolna srednja šola ter 8 let prakse v finančni stroki.
Plačilni pogoji: osnovna plača po odločbi o plačah uslužbencev zadrugnih zvez (enaka kot za državne uslužbence), dopolnilna plača in revizorski dodatek do 4000 din, plačilo nadur in dnevnice po uredbi.
Pismene ponudbe z življenjepisom sprejema Glavna zadruga zveza LRS, Revizija v Celju, Cankarjeva 4.

Ce si pogrešil lani, popravi to letos. Zaklanega prašiča pravilno oderj in oddaj kožo

KOTEKSU

ki plača za 1. kožo slovenske pasme 200 din za kg.

Ne zamejaj denarja, gospodinj! pa prihrani, nevshečno delo z žaitovo slanino na koži.

Da! Tudi letos kakor lani in kakor prihodnje leto poziva »Koteks« naše prašičere, da ne zavrejo niti ene kože, marveč skrbno oderejo vse zaklane prašiče. »Koteks« jim bo plačal za 1. kožo slovenske pasme 200 din za kg.

Tukaj odrežite!

NAROCILNICA

Naročam 1 izvod tednika »ZASAVSKI TEDNIK« na naslov:

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Casopis pošljite na gornji naslov od dne _____

naprej — Naročnino bom redno plačeval po položnici — osebno — četrtletno — polletno — celoletno vnaprej (nepotrebno prečrtajte!).

Naročilnica velja do moje pismene odpovedi lista

Dne _____ 195_

Okrajni ljudski odbor Trbovlje

Odlok

Na podlagi čl. 6. in 8. odloka o volitvah samoupravnih organov zavodov za socialno zavarovanje (Ur. list FLRJ št 55-55) in na podlagi odločbe OLO Trbovlje št. 01/1-187/1 z dne 7. I. 1956 o imenovanju posebne komisije za izvedbo volitev članov skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Trbovlje

razpisujemo:

za nedeljo, 12. februarja 1956, za volitve članov skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Trbovlje in članov skupščine podružnice Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, v Zagorju in Krškem ter volitve članov odbora zavarovancev pri obratni izpostavi rudnika Trbovlje-Hrastnik in pri krajevni izpostavi v Hrastniku.

Volitve se izvedejo po volilnih enotah na območju občinskih ljudskih odborov in sicer za:

I. Občinski ljudski odbor Trbovlje:

1. volilna enota: Rudnik Trbovlje voli 7 članov, okrajne skupščine;
2. volilna enota: Strojna tovarna Trbovlje voli 1 člana;
3. volilna enota: Cementarna in Elektrarna Trbovlje voli 1 člana;
4. volilna enota: Gradbena podjetja voli 1 člana;
5. volilna enota: Strojno mišarstvo-Mehanika in obrtne delavnice voli 1 člana;
6. volilna enota: Državna uprava, zavodi, ustanove in družbene organizacije voli 1 člana;
7. volilna enota: zdravstvo, prosveta in pošta voli 1 člana;
8. volilna enota: trgovina, gostinstvo in ostala podjetja voli 1 člana;
9. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 3 člana.

II. Občinski ljudski odbor Zagorje:

10. volilna enota: Rudnik Zagorje voli 4 člane;
11. volilna enota: Proizvodnja gradbenega materiala, podjetje »Sava« in obrtne delavnice voli 1 člana;
12. volilna enota: vsa ostala gospodarska podjetja zavodi in ustanove voli 1 člana;
13. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 2 člana.

III. Občinski ljudski odbor Hrastnik:

14. volilna enota: Steklarna voli 2 člana;

15. volilna enota: vsa ostala gospodarska podjetja zavodi in ustanove voli 1 člana;

16. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 2 člana.

IV. Občinski ljudski odbor Radeče pri Zidanem mostu:

17. volilna enota: železničarji voli 1 člana;
18. volilna enota: vse ostale gospodarske organizacije, zavodi in ustanove voli 1 člana;
19. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 1 člana.

V. Občinski ljudski odbor Brežice:

20. volilna enota: Gozdno gospodarstvo, Revirna gozdna uprava, Prevoz, Tovarna pohlštva in Cestno nadzornišvo voli 1 člana;
21. volilna enota: Premogokop Globoko in ostala krajevna podjetja na Bizelskem, Pišecah, Globokem, Sromljah in Kapeli voli 1 člana;
22. volilna enota: »Gradbenik« ZTP Brežice in »Vino« voli 1 člana;
23. volilna enota: ostale gospodarske organizacije kmetijske zadruge zavodi in ustanove voli 1 člana;
24. volilna enota: železničarji voli 1 člana;
25. volilna enota: zavarovanci, zaposleni pri privatnih delodajalcih voli 1 člana;
26. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 1 člana.

VI. Občinski ljudski odbor Krško:

27. volilna enota: »Celuloza« voli 1 člana;
28. volilna enota: Tehnika gradbenega podjetja Cerkje, »Gradiš«, avtocesta — Leskovec voli 1 člana;
29. volilna enota: gradbena podjetja voli 1 člana;
30. volilna enota: vse ostale gospodarske organizacije, zavodi in ustanove voli 1 člana;
31. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 1 člana.

VII. Občinski ljudski odbor Senovo:

32. volilna enota: Rudnik Senovo voli 2 člana;
33. volilna enota: vse ostale gospodarske organizacije in ustanove iz Sevnice in Boštanj voli 1 člana;
37. volilna enota: Rudnik Krmelj in ostale gospodarske organizacije iz Krmelja, St. Janž in Tržišča voli 1 člana;
38. volilna enota: uživalci pokojnin in invalidnin voli 1 člana.

Volitve se posredne in volijo zavarovanci člane skupščine zavoda za socialno zavarovanje po delavskih svetih gospodarskih organizacij oziroma po delegatih, ki jih izvolijo v gospodarskih organizacijah, ki nimajo delavskih svetov. Prav tako volijo zavarovanci v zavodih in ustanovah člane okrajne skupščine po delegatih (1 delegat na 10 zavarovancev). Uživalci pokojnin in invalidnin volijo tudi posredno po delegatih (1 delegat na 100 uživalcev) pri podružnicah Društva upokojencev.

Na območju podružnice Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, v Zagorju in Krškem, se izvolijo še člani

Kino »Svoboda-Center« v Trbovljah bo predvajal do ponedeljka ameriški glasbeni film »Rapsodija«. Naslednji teden ameriški film »Ženske prihajajo«.

Kino »Svoboda-Trbovlje II« bo predvajal do ponedeljka poljski zabavni film »Zaklad«.

Kino Brežice: 20.—22. januarja ameriški film »Oholi«. 23.—25. januarja marokanski film »Otel«. 26.—29. januarja ameriški barvni film »Sneg na Kilimandžaru«.

»Partizan« Sevnica: 21.—22. januarja ameriški barvni film »V vrtincu«. I del 23.—29. januarja »V vrtincu« II. del.

Kino Brestanica: 20.—22. januarja ameriški glasbeni film »Trobenta in bobni«. 23.—26. januarja italijanski film »Ana Zakeo« — drama. 27.—29. januarja angleški barvni glasbeni film »Melba«.

Petujoči kino Sveta »Svoboda« in PD okraja Trbovlje predvaja od 21. do 24. januarja 1956 ameriški film »Maja v tenčeli«. V soboto, 21. januarja, ob 16. uri na Blanci, ob 19. uri v Zabukovju pri Sevnici; v nedeljo, 22. januarja, ob 10. uri v Arčah, ob 14. uri v Pišecah in ob 18. uri v Kapeli; v ponedeljek, 23. januarja, ob 16.30 na Bučki, ob 19. uri na Raki; v torek, 24. januarja, ob 16.30 v Leskovcu in ob 19.30 o Velikem Podlogu

Šah v Trbovljah

V soboto, 7. januarja, so člani šahovske sekcije SD Rudar v Trbovljah odigrali v svojih društvenih prostorih prvenstveni brzoturnir za mesec januar. Udeležilo se ga je 18 šahistov »Rudarja«, ki so se razdelili v dve skupini.

V prvi skupini je zmagal stodoletni mladinec Hinko Jazbec z 8 točkami. Drugo mesto je zasedel France Gerželj. — V drugi skupini pa je zmagal Vili Rugelj.

V finalu je igralo dvanaest šahistov, med katerimi je bilo pet mladih igralcev, in sicer: Bleznik, Goljuf, Račev, Hinko Jazbec ml., in Rudi Dolanc.

Končni vrstni red tega brzoturnirja je bil naslednji: 1. Fr. Gerželj 10 točk; 2. Hinko Jazbec ml. 9,5 točke; 3. Vili Rugelj 7,5 točke; 4. Ivan Štrbec 7 točk; 5. Mirko Sribar 6 točk; 6. Ivo Goljuf 5 točk; 7.—8. Peter Račev in Hinko Jazbec st. po 4,5 točke itd.

SEJMI V BRESTANICI

V letu 1956 bodo v Brestanici sejmi po naslednjem razporedu: dne 30. januarja, dne 25. februarja, dne 29. marca, dne 14. maja, dne 30. junija, dne 27. avgusta, dne 10. oktobra, dne 20. novembra in dne 21. decembra.

Razpored sejmov, ki je objavljen v koledarjih in v prilikah, je neveljaven.

Občinski ljudski odbor Senovo

OBJAVA

Igralce srečk Jugoslovanske loterije obveščam, da je bila v 68. kolu premija za 800.000 din zadeta na številko 171.105, prodana v trafiki Franc Dolničar, Trbovlje. Kupujte srečke, ker po novem planu so dobili povečani. Največjo izbiro srečk dobite pri Dolničarju v trafiki kakor tudi po drugih trafikah v Trbovljah.

krajevnih skupščin podružnic po ključu ki ga določi krajevna volilna komisija.

St. 01/1-187/3

Trbovlje, 17. januarja 1956.

Predsednik

Posebne komisije pri OLO Trbovlje:

Viktor Burkelje

Vabilo!

Občinski odbor SZDL Trbovlje vabi vse aktiviste in člane SZDL na predavanje »Romunija danes in nekdanj«. Predavanje bo v dvorani »Turist« na trgu Revolucije v ponedeljek, 23. 1. 1956 ob 16.30.

Predaval bo urednik »Ljudske pravice« tov. Ivan Sinkovec.

Istočasno obveščamo vse članstvo SZDL, da bodo razna predavanja v bodoče redno vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu.

Občinski odbor SZDL Trbovlje

Zene, gospodin e in dekleta!

Ženska komisija pri Socialistični zvezi delovnih ljudi mesta Trbovlje vabi vse zainteresirane žene in dekleta, da se prijavijo za različne tečaje (šivilski, kuharski in tečaj za ročna dela v zimskem času).

Vpišejo se lahko v rajonskih pisarnah SZDL v Domu »Svoboda« v Trbovljah II. v Domu »Svoboda« Trbovlje-Center (Delavski dom), v Domu »Svoboda Dobrna« in v Domu »Svoboda-Zasavje«.

Prijava za te tečaje bomo sprejemali do 25. januarja 1956.

Ženska komisija pri SZDL Trbovlje

Objave in oglasi

OBVESTILO INVALIDOM!

Vse vojaške vojne invalide na teritoriji Obč. LO Trbovlje obveščamo, da se v zvezi izdaje novih legitimacij za popust na voznih z železnico avtobusi itd. zglase na občinskem odboru ZVVI Trbovlje (v stavbi pri Forte). Ob zglasitvi naj vsak prinese s seboj:

1. Rešenje o priznanju invalidskih pravic;
2. Fotografijo;
3. Osebno legitimacijo.

Občinski odbor ZVVI Trbovlje bo sprejemal prijavitelje v času od 23. I. do 28. I. 1956, vsak dan od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure.

OBJAVA

Naprosamo vse svoje bivših borcev španske republikanske armade (leta 1936—1939), ki so predli v Španiji ali v vrstah NOV (1941—1945), da javijo svoje naslove in podatke o padlih Glavnemu odboru Zveze borcev LRS — španska sekcija.

ZDRUŽENJE REZERVNIH OFICIRJEV OBČINE TRBOVLJE

vabi na predavanje, ki bo 26. januarja ob 17. uri v prostorih kluba rezervnih oficirjev.

Predavanje: Razdelitev artilerije, borbeni razpored poveljevanje, grupiranje in ognjene cone.

Udeležba za rezervne oficirje obvezna, vabljeni tudi podoficirji

ZAHVALA

Zahvaljujem se Mari Pečnikovi, da je odstopila od tožbe. — Fani Pišek, Trbovlje, kol. 1. maja 14.

PREKLIC

Preključujem besede, izrečene o Miri Hribar iz Trbovelj. — Zof Sinkovec, Trbovlje.

POZIV

Tovariš, ki je 1. januarja ob 19. uri, pred izhodom iz kino dvorane (Delavski dom) v Trbovljah, v družbi dveh prij., pripovedoval o najdenih tisočakih, naj najdbo takoj prijavijo upravi ZT, sicer ga bom naznanil sodniji.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem Državnemu zavarovalnemu zavodu za nakazilo zavarovalnine ob nesreči izgube mojega ljubljenega moža Mekska Komlanc. Priporočam vsakomur, naj bo naročnik »Zasavskega tednika«.

Večernika Komlanc, Sevnica

PREKLIC

Preključujem besede, izrečene Stanetu Sršenu iz Trbovelj. — Rezi Kalšek, Trbovlje.

PRODAM VINOGRAD 14 a, prvovrsten, v Mrzaku in ženski šivalni stroj »Pfaff«, pogreznjiv — Meserko Pohanca, Arčice.

ZAMENJAM večje dvosobno družinsko stanovanje v bližini Vidma-Krškega z velikim vrtom za manjšo eno ali dvosobno v mestu Videm-Krško. (Stanujem sam v vili). — Vprašajte pri mizarju Dularju — Krško.

PRODAM VINOGRAD v Libni v izmeri 32 arov Cena po dogovoru. — Anton Rožman, Gornji Lenart 26. Brežice.

PREKLJUČUJEM posredno izgovorjene očitke proti Martinu Kolarju, mlincniku iz Brežic. Nimam razloga, očitati mu kar koli nepoštenega in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Jože Serbec, Sromlje št. 50.

POL URE OD Ž. P. KEMELJ prodam 29 a velik opuščen vinograd z dobro ohranjeno zidnico. — Informacije pri D Turk, Trbovlje, Gimnazij-ska cesta.

PRODAM MANJŠI VINOGRAD z novo zidnico v okolici Pišec, Cena ugodna. — Naslov v upravi lista.

PRODAM vinogradniško posestvo ca 3 ha v Sromljah, krasna lega. Prodajam tudi posamezne parcele. — Poizvedbe pri Antoniji Mikolič, Brežice, Cesta prvih borcev 21.

ZAHVALA

Po tej poti se uredništvo »Zasavskega tednika« najlepše zahvaljujem za izplačanih 2000 din, ki sem jih kot naročnik tega tednika prejel iz neugodnega zavarovanja. — Ivan Škulj, Stare Dobje.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, babice

Marije Pavličeve

se vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, iskreno zahvaljujem.

Prisrčna hvala za pomoč Okr. odboru ZB, tov. Sornu, tov. Levku in Slavki Završnikovi. Enako se zahvaljujem vsem organizacijam in sosedom za vence kakor tudi godbi in govorniku. Zaljubljeni hčerki Mici, Urški por. Čehovin, mož Stane, hčerka Ladi in sin Marjanček.

Vremenska napoved za prihodnji teden

Konec tekočega tedna izboljšanje vremena. V prihodnjem tednu zopet pogoste padavine. Večja ohladiitev v roku do 22. januarja.

EDGAR WALLACE:

MELODIJA smrti

»In vendar ga Gilbert mora poznati,« je dejal stari mož. »Z njim sem namreč često govoril o Barclay-Seymourju, ki, mi-mogrede omenjeno, ni tako velik bedak kakor večina zdravnikov. Prej sem ga zelo visoko cenil, višje kakor v zadnjem času.« Je nadaljeval, »in skoraj se bojim, da sem ga ubogemu Gilbertu bolj hvalil, kakor sta to njegova spretnost in modrost zaslužili. Vam je o njem kaj pripovedoval?«

Mlada žena je odkimala. »Nehvaležni hudič!« se je jezil general brez prave smiselne zveze.

V tem trenutku je prinesel eden izmed mnogih služabnikov brzojavko za gospoda generala. »No?« je vprašal sir John, si nataknil naočnike in mračno pogledal služabnika.

»Brzojavka, sir John,« je odvrnil mož. »Vidim, da je brzojavka, osel! Kdaj je prišla?« »Pred nekaj minutami, sir.« »Kdo jo je prinesel?« »Raznašalec brzojavk, sir John,« je dejal služabnik z neomajnim mirom. »Zakaj nisi tega takoj povedal?« ga je general pomirjen nahlupil. Edith se je morala silno premagovati, da ni pri tem malem prizoru izbruhnila v glasen smeh.

Stari gospod je odprl brzojavko, jo razgrnil, počasi bral in grbančil čelo. Prebral jo je še enkrat.

»Kaj naj to pomeni?« je začuden vprašal in dal brzojavko mladi gospe.

Edith je bral: »Vzemi drasulje iz blagajne in jih nemudoma shrani danes

zvečer v banki. Če je za to prepozno, jih postavi pod oboroženo varstvo.«

Podpisan je bil »Gilbert« Stander-tona.

15

General je ponovno prebral brzojavko. Kljub svoji prenapetosti je bil moder in razumen mož. »Kaj naj to pomeni?« se je zamišljeno vprašal. »Kje je Gilbert? In kje je oddal brzojavko?«

Vzel je v roke obrazec in ga pregledal. Brzojavka je bila oddana na glavni pošti v Londonu ob 6.35 zvečer.

Čas večerje pri generalu je ustrezal času zajtrka. Bilo je četrta čez devet, ko je zong po-klical Edith Standerton iz njene sobe.

Bila je zelo zaskrbljena in ni mogla razumeti, v kakšni zvezi je Gilbert s stricem in dragim. Kaj je dalo Gilbertu povod za to sporočilo? Ko bi bila kaj več vedela o dogodkih prejšnjega popoldneva, bi se me še spominjate?